

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

VILNIAUS R. PABERŽĖS „VERDENĖS“ GIMNAZIJOS TEMINIO IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2022-06-01 Nr. A-24

Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2022 m. gegužės 2–4 d.

Išorinio vertinimo tikslas – įvertinti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo kryptingumą mokykloje. Išorinis vertinimas „Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo kryptingumas mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas“ vykdytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. V-1254 „Dėl mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos teminio išorinio vertinimo, organizuojamo 2021–2022 metais, temos, klausimų ir vertinimo rodiklių nustatymo“.

Siekiant įvertinti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo kryptingumą Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazijoje (toliau – Gimnazija / mokykla), buvo naudoti įvairius duomenų rinkimo metodai (pokalbiai, veiklų stebėjimas, dokumentų ir kitų šaltinių analizė). Vizito metu vertintojai:

- stebėjo įtraukiojo ugdymo praktiką – 28 ugdomasias veiklas;
- pokalbių su savivaldos institucijų atstovais (mokiniais, mokinių tėvais), socialiniais partneriais, darbuotojais metu tikslinosi įtraukiojo ugdymo kultūros raišką Gimnazijoje;
- analizavo įtraukiojo ugdymo idėjų įvertinimą pirminėje (Nacionalinės švietimo agentūros (toliau – NŠA), Vilniaus r. savivaldybės administracijos švietimo skyriaus, Gimnazijos) informacijoje, Gimnazijos veiklos dokumentuose, Gimnazijos mokinių, tėvų ir pedagogų nuomonės apie įtraukiojo ugdymo įgyvendinimą mokykloje tyrimo (2022 m. vasario mėn. 13–29 d.) statistinėje ataskaitoje ir kituose šaltiniuose.

Vertindami Gimnazijos veiklos kokybę, vertintojai dažniausiai vartojo šiuos aprašomuosius kokybės epitetus:

- labai gerai, kryptingai, veiksmingai, savitai, kūrybiškai (4 lygis) – taip įvertintą veiklą reikėtų skleisti už mokyklos ribų,
- gerai, tinkamai, paveikiai, lanksčiai, potencialiai (3 lygis) – veiklą, patirtį verta skleisti mokykloje,
- neblogai, patenkinamai, vidutiniškai, nesistemiškai (2 lygis) – veikla mokykloje tinkama, bet yra ką tobulinti, verta sustiprinti ir išplėtoti.

Išskiriant mokyklos stipriąsias bei tobulintinas sritis, greta teiginių nurodomi pagalbiniai rodikliai (pvz., 1.1., 2.3. ir t. t.), kuriuos Gimnazija gali perskaityti, pasitikslinti, naudodamasi Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos teminio išorinio vertinimo, organizuojamo 2021–2022 metais analizuojamos temos – „Įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo kryptingumas mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas“ vertinimo rodikliais.

Ataskaitoje vartojami sutrumpinimai:

- BUP – 2021–2022 ir 2022–2023 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai;
- PUPP – pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas;
- SSGG analizė – stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė;
- VBE – valstybiniai brandos egzaminai.

Vertinimo sprendimai yra priimti bendru vertintojų komandos sprendimu.

Vertintojų komanda yra įsitikinusi, kad visas rekomendacijas veiklai patobulinti Gimnazija gali įgyvendinti veiksmingiau panaudodama vidaus išteklius ir pasitelkdama išorės partnerius.

Vertintojai nuoširdžiai dėkoja Gimnazijos direktorei Violetai Dapkevičienei, direktoriaus pavaduotojams, mokytojams ir visai bendruomenei už partnerišką bendradarbiavimą ir svetingumą.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazija veikia daugiakultūroje, daugiakalbėje aplinkoje. Gimnazijos kontekstas išsiskiria bendruomenių įvairove, kuri pasireiškia per skirtingas kalbas, kultūras ir tradicijas, įvairių tautų istoriją, visa tai akcentuojama mokyklos tradicijose, vertybėse, kasdieninėje praktikoje. Mokykla įkurta 1992 m. rugsėjo 1 d., atsiskyrus nuo buvusios mišrios Vilniaus r. Paberžės vidurinės mokyklos.

Gimnazija vykdo neformaliojo, formaliojo švietimo (ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo) programas.

Gimnazijoje daugėja mokinių: nuo 176 mokinių 2015–2016 m. m. iki 226 vaikų / mokinių 2021–2022 m. m. Šiuo metu gimnazijoje ugdomi / mokosi 226 vaikai / mokiniai, iš jų – 21, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių.

Gimnazijoje didžioji dalis mokinių yra iš kitakalbių šeimų (lenkų, rusų, baltarusių). Dauguma Gimnazijos vaikų / mokinių yra iš aplinkinių gyvenviečių. 47,8 proc. į Gimnaziją atvyksta visuomeniniu transportu, 10,6 proc. – mokykliniu autobusu. Mokinių pavėžėjimas yra kompensuojamas. Gimnazijos socialinė aplinka gerėja. ŠVIS duomenimis, mokinių, gaunančių nemokamą maitinimą, skaičius mažėja: 2020–2021 m. m. nemokamą maitinimą gavo 31,3 proc. mokinių, o 2021–2022 m. m. – 20,8 proc. mokinių.

Gimnazijos lėšų planavimo ir panaudojimo prioritetas – mokinių ugdymosi poreikių tenkinimas. Bendruomenės pastangomis Gimnazija stengiasi pritraukti papildomų lėšų (dotacijos projektinei veiklai, rėmėjų parama ir pan.), kurios panaudojamos Gimnazijos aplinkai turtinti.

ŠVIS duomenimis, mokykloje dirba 34 pedagoginiai darbuotojai, tarp jų – specialusis pedagogas, socialinis pedagogas, logopedas. Pagalbą pamokose teikia 3 mokytojo padėjėjai, vertinimo metu Gimnazija neturėjo psichologo.

Gimnazijos bendruomenė gerai pažįsta savo mokinius ir tuo remdamasi formuoja įtraukties politiką, kuria kultūrą, atvirą ir palankią įvairovei. Gimnazija pasirengusi priimti visus besimokančius, išsiskiria estetiška, saugia mokymosi aplinka, tačiau mokykla susiduria su mokymo(si) erdvių trūkumo problema. Išskirtinis dėmesys skiriamas tautiniam, patriotiniam asmenybės ugdymui, užtikrinamas visų besimokančiųjų aktyvus ir prasmingas dalyvavimas bendruomenės gyvenime.

Mokyklos direktorės Violetos Dapkevičienės metų veiklos užduotys orientuotos į strateginių tikslų įgyvendinimą. Didžioji dalis Gimnazijos direktorės 2021 m. veiklos užduočių, pvz.: „*Tobulinti mokinio asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo, pagalbos mokiniui teikimo tvarką*“, „*Skatinti organizuoti inovatyvų ugdymo procesą, grįstą tyrinėjimu įvairiuose kontekstuose*“ ir vertinimo rodiklių, pvz.: „*Mokytojai, žinodami mokinių lūkesčius, parinks ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis būtų prasmingas ir skatintų mokinių smalsumą*“, buvo orientuoti į įtraukios kultūros kūrimą. Pastebėtina, kad minėtų užduočių turinys nukreiptas į įtraukiojo ugdymo politikos įgyvendinimą. Gimnazijos bendruomenė, išanalizavusi ir įvertinusi direktoriaus veiklos 2021 m. rezultatus, teikė siūlymą Gimnazijos savininkui: „<...> *direktoriaus veiklą 2021 m. įvertinti labai gerai*“. Įvykdytos užduotys įvertintos *labai gerai*.

II. ĮTRAUKIOJO UGDYMO ĮGYVENDINIMO KRYPTINGUMAS MOKYKLOSE: STIPRIEJI IR TOBULINTINI MOKYKLOS VEIKLOS ASPEKTAI

Stiprieji mokyklos veiklos aspektai:

1. Bendruomenės veiklos kryptingumas, siekiant sutartos, į įtraukią kultūrą orientuotos, Gimnazijos vizijos (1.1. rodiklis – 4 lygis, pagalbiniai rodikliai „Vizijos bendrumas“, „Veiklos kryptingumas“).
2. Veiksminga lyderystė, telkianti bendruomenę pokyčiams, kuriant mokyklą kiekvienam (1.2. rodiklis – 4 lygis).
3. Kolegialiu bendradarbiavimu ir tarpusavio pagarba grindžiamas kryptingas veikimas kartu siekiant kiekvieno mokinio pažangos (1.4. rodiklis – 4 lygis).
4. Paveiki pagalba mokiniui ir šeimai orientuota į kiekvieno mokinio asmenybės brandą (2.1. rodiklis – 3 lygis, pagalbinis rodiklis „Pagalba mokiniui ir šeimai“).
5. Pozityvaus elgesio skatinimu, geranoriškumu, tinkamais bendruomenės tarpusavio santykiais grįstos įtraukios mokyklos kultūros kūrimas (2.2. rodiklis – 3 lygis, pagalbinis rodiklis „Įtraukios kultūros kūrimas“).

Tobulintini mokyklos veiklos aspektai:

1. Visų mokinių poreikius ir galimybes tenkinančių naujų ugdymo(si) erdvių įkūrimas (1.1. rodiklis – 2 lygis, pagalbinis rodiklis „Optimalus išteklių paskirstymas“).
2. Mokymosi uždavinio, orientuoto į skirtingus mokinių mokymosi poreikius ir pamatuojamą rezultatą, formulavimas (2.1. – 2 lygis, pagalbinis rodiklis „Ugdymosi tikslai“).
3. Mokinio asmeninės pažangos stebėjimas, matavimas ir vertinimas pamokoje (2.3. – 2 lygis, pagalbiniai rodiklis „Pasiekimų vertinimas mokinių įvairovėje“).

III. ĮSIVERTINIMO VEIKSMINGUMO MOKYKLOS PAŽANGAI ĮVERTINIMAS

Gimnazija kasmet įsivertina veiklos kokybę, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-267 patvirtinta metodika. Pokalbio metu įsivertinimo grupės nariai teigė, kad įsivertinimo procesas skatina įstaigos tobulėjimą ir pažangą: apklausų ir kt. būdais surinkti duomenys tampa dialogo, diskusijų, išvadų ir rekomendacijų pagrindu – naudojami strateginiam, metinės veiklos planui rengti ir kasdienėms veikloms tobulinti. Grupės nariai pabrėžė, kad įsivertinimo procesas yra atsakingai organizuojamas, pvz., klausimynus rengia / pritaiko visa grupė, atsižvelgdama į švietimo ir įstaigos gyvenimo aktualijas, sudarydama galimybių nuomonių ir siūlymų įvairovei.

Duomenims rinkti taikomi pokalbių, stebėsenos, anketinės apklausos metodai (anketavimui naudota IQES online platforma). Be to, analizuojami VBE, PUPP, olimpiadų, konkursų rezultatai, mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos duomenys.

Analizuojant Gimnazijos pateiktus dokumentus nustatyta, kad per pastaruosius metus prioritetas teiktas veikloms, skatinančioms / užtikrinančioms mokinių pažangą: 2019–2020 m. m. – mokyklos pasiekimai ir pažanga, mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas; 2020–2021 m. m. – mokinio pasiekimai ir pažanga, ugdymo(si) organizavimas, mokinių įsivertinimas.

Gimnazijos vadovų teigimu, pastaruoju metu daug dėmesio buvo skiriama pedagogų darbo, ugdomosios veiklos kokybei gerinti:

- mokinių pasiekimams ir pažangai matuoti (pvz., patobulintas „Mokinių pasiekimų gerinimo ir pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas“, sukurta ir diegiama mokinių asmeninės pažangos stebėjimo, fiksavimo, pagalbos mokiniui teikimo tvarka, kuria siekiama aukštesnių mokinių ugdymo(si) pasiekimų),

- mokymosi netolygumams šalinti (pvz., organizuojamos trumpalaikės ir ilgalaikės dalykų konsultacijos).

Įsivertinimo grupės nariai teigė, kad pokyčiai akivaizdūs ir jie pastebimi ugdomojoje veikloje (pvz., IT taikymo įvairovė pamokose, gera mokinių savijauta).

IV. VERTINAMŲ VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

1. Vertinimo sritis: LYDERYSTĖ IR VADYBA. Vertinimo lygis: 3

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, apibendrinimas
1.1. Perspektyva ir bendruomenės susitarimai, 3 lygis	<p>Gimnazijos perspektyva ir bendruomenės susitarimai vertinami gerai. Rodiklio aspektas „Optimalus išteklių paskirstymas“ vertinamas vidutiniškai, o aspektai „Vizijos bendrumas“, „Veiklos kryptingumas“ vertinami labai gerai.</p> <p>Vizijos bendrumas išskirtinis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • išorinio vertinimo metu pastebėta, kad Gimnazijoje kryptingai puoselėjamos įtraukiojo ugdymo vertybės, bendruomenės nariai dėl jų yra susitarę ir jas kryptingai puoselėja. Šios nuostatos akcentuojamos gimnazijos 2019–2023 m. strateginiame plane, pvz., kūrybiškumas, atsakingumas, patriotiškumas, pagarba, bendruomeniškumas, kiekvieno bendruomenės nario svarba yra traktuojami kaip atspirties taškas plėtojant ir tobulinant Gimnazijos veiklą; • Gimnazijos 2019–2023 m. strateginiame plane įtvirtinta mokyklos vizija „<i>sudaranti mokiniams palankias galimybes atskleisti individualius gebėjimus</i>“ ir misija – „<i>padėti kiekvienam vaikui atskleisti individualias kūrybines galias ir gebėjimus, patenkinti jo prigimtines reikmes: saviraiškos, meilės ir pagarbos, gyvenimo prasmės, supratimo, valios ir darnos</i>“. Gimnazijos vizija rengiama kolegialiai, diskutuojant bendruomenei. Kaip teigė Gimnazijos tarybos, Mokinių tarybos, Metodinės tarybos nariai, į siūlymus yra įsiklausoma, atsižvelgiama; • iš pokalbių su mokyklos bendruomene (Mokyklos taryba, Vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), socialiniais partneriais, mokiniais) paaiškėjo, kad mokykla pasirengusi priimti visus besimokančiuosius, nepaisant individualių mokymosi galimybių, kliūčių ir sunkumų. Mokyklos kultūra tam palanki – vyrauja nediskriminacinės nuostatos, reti patyčių atvejai, specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai sėkmingai integruojami į bendrą ugdymo(si) ir popamokines veiklas; • įtraukčiai palankią mokyklos kultūrą patvirtina ir NŠA atlikto tyrimo duomenys: teiginiui „<i>Mūsų mokykloje kiekvienas vaikas atranda sritį, kurioje jam sekasi</i>“ pritarė 100 proc. mokytojų, teiginiui „<i>Jei aš praleidžiu pamokas, mano klasės auklėtoja/as visada paklausia, kas man buvo nutikę</i>“ pritarė 97,35 proc. mokinių. <p>Gimnazijos veikla kryptinga, mokyklos vizija, misija, vertybės atliepia Geros mokyklos koncepcijos nuostatas, nuosekliai realizuojama priimant įtraukiojo ugdymo kultūrai, politikai ir praktikai įtvirtinti būtinus sprendimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tai patvirtina ir NŠA atlikto tyrimo duomenys: teiginiui „<i>Į mokyklą priimamas kiekvienas vaikas, nepriklausomai nuo jo gebėjimų, tėvų</i>

socialinio statuso, negalių ar sutrikimų“ pritarė 100 proc. apklausoje dalyvavusių 2–4 kl. mokinių tėvų;

- pokalbiuose tėvai, mokytojai, mokiniai akcentavo, kad mokykla kryptingai atliepia šio laikmečio mokinių poreikius ir lūkesčius. Tai patvirtina NŠA atlikto tyrimo teiginys „*Mokyklos vadovai telkia mokyklos bendruomenę pokyčiams ugdymo srityje*“, kuriam pritarė 96,1 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų;

- mokyklos veiklos tobulinimo sprendimai priimami atsižvelgiant į įsivertinimo išvadas, atlikus mokinių mokymosi pasiekimų, finansinių išteklių, vidinių ir išorinių veiksnių analizę. Gimnazijos 2019–2023 m. strateginio plano tikslas „Ugdymo(si) kokybės gerinimas“ realizuojamas įgyvendinant įtraukiojo ugdymo sampratą atliepiančius uždavinius, pvz., „Ugdymo procesą organizuoti, atsižvelgiant į skirtingus mokinių gebėjimus, sudaryti galimybę kiekvienam mokiniui išbandyti skirtingas veiklas įvairiuose kontekstuose“, „Siekti mokinių asmeninės pažangos stebėjimo ir, vertinant mokinius, vadovautis gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu.“ Vertintojai pripažįsta, kad uždaviniai atliepia įtraukiojo ugdymo nuostatas, o jų įgyvendinimas stiprina įtraukties kultūrą, politiką ir praktiką mokykloje.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, teigiama, kad **bendruomenės veiklos kryptingumas, siekiant sutartos, į įtraukią kultūrą orientuotos Gimnazijos vizijos yra vienas stipriųjų Gimnazijos veiklos aspektų.**

Gimnazijos veiklos tobulinimo sprendimai priimami lanksčiai, planai yra gyvi, jų įgyvendinimas tinkamai stebimas ir analizuojamas:

- Gimnazijos sprendimai dėl veiklos tobulinimo priimami vadovaujantis kasmet atliekamo įstaigos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatais ir bendruomenės diskusijomis (plačiau – III ataskaitos skyriuje);

- atlikę Gimnazijos 2019–2023 m. strateginio plano, 2021–2022 m. m. veiklos plano, įsivertinimo grupės, metodinių grupių, dalykų planų analizę, vertintojai pastebėjo, kad daugeliu atvejų išlaikomas dėmesys numatytiems prioritetams, tikslams ir uždaviniams;

- dauguma Gimnazijos bendruomenės narių įgyvendindami planuose numatytas priemones bendradarbiauja vieni su kitais įvairiais lygmenimis: dalykų metodinėse grupėse, Metodinėje ir Gimnazijos tarybose, Mokinių taryboje, įvairiose darbo grupėse bei komandose;

- mokykloje kasmet atliekama detali strateginio plano ir mokslo metų veiklos plano įgyvendinimo analizė, kurios metu paaiškėja ir yra įvardijama mokyklos daroma pažanga, pasiekti rezultatai, aptariami ne iki galo atlikti ir tęstini darbai. Esant poreikiui planai yra koreguojami. Tai patvirtina ir NŠA atlikto tyrimo teiginys „*Mokyklos vadovai sistemingai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas*“, kuriam pritarė 100 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų;

- nors mokyklos veikloje akcentuojamas ugdomosios veiklos kokybės, mokinių asmeninės pažangos, kokybiškos ir laiku teikiamos pagalbos mokiniams ir pan. aspektas, tačiau stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad planuose numatytų uždavinių, veiklų praktinė raiška pamokoje yra fragmentiška. Tai patvirtina stebėtų pamokų protokolų analizė: sąlygų supratimui ir giliam mokymuisi sudarymas, kaip stiprusis pamokos

aspektas, fiksuotas tik 37,5 proc. stebėtų pamokų, pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys – 12,5 proc. stebėtų pamokų;

- mokyklos pateiktos pirminės informacijos, pokalbio su Gimnazijos direktore, Gimnazijos taryba, Metodine taryba duomenimis, finansiniai ir materialiniai ištekliai racionaliai ir atsakingai naudojami įtraukiojo ugdymo sąlygoms sudaryti (šiuolaikinėms mokymo priemonėms įsigyti, mokytojų kompetencijų plėtotei užtikrinti, pažintinei veiklai organizuoti, mokinių pažangai skatinti ir kt.). Finansinius išteklius papildo paramos ir projektų lėšos. Svarbiausi lėšų panaudojimo klausimai derinami su Gimnazijos taryba, atsižvelgiama į metodinių grupių, Mokinių tarybos siūlymus.

Gimnazijos materialiniai ištekliai panaudojami lanksčiai, tačiau atliepia dalies mokinių ugdymosi poreikius:

- Mokyklos vidaus ir lauko erdvės racionaliai ir maksimaliai panaudojamos ugdymui organizuoti – tam pritaikytos ne tik visos vidaus patalpos, bet ir mokyklos teritorija (įrengtos lauko klasės, renovuotas stadionas). Vidaus patalpos iš dalies pritaikytos asmenims su judėjimo negalia: Gimnazijoje yra keltuvas, sanitarinės patalpos pritaikytos judėjimo negalią turintiems mokiniams, tačiau kabinetai yra maži, trūksta vietos aktyviai veiklai organizuoti;

- personalo politika yra vykdoma atsižvelgiant į mokinių interesus: iš pokalbių su direktore, mokytojais, Gimnazijos taryba sužinota, kad mokykla operatyviai sprendžia išskylančias mokytojų trūkumo problemas (pritraukia jaunų specialistų, visiems pedagogams sudaro sąlygas tobulėti, skatina ir sudaryto galimybes persikvalifikuoti ir pan.). Gimnazija stengiasi maksimaliai užtikrinti reikalingų specialistų pagalbą. Kadangi Gimnazija neturi psichologo, esant poreikiui teikia psichologinę pagalbą, konsultuoja Vilniaus r. pedagoginės psichologinės tarnybos komanda. Ugdymo įstaigos informacinių technologijų infrastruktūra gerai išvystyta;

- iš pokalbių su Gimnazijos vadovais, bendruomenės nariais, dokumentų analizės, ugdomosios veiklos stebėjimo metu surinktų duomenų vertintojai konstatuoja, kad Gimnazija dėl ugdymo(si) erdvių trūkumo negali užtikrinti kiekvieno mokinio ugdymosi poreikių. Kabinetai per maži, todėl mokytojams sunku sudaryti sąlygas visų ir kiekvieno mokinio praktinei veiklai: kurti, konstruoti, modeliuoti ir pan.;

- išorės vertintojų komanda atkreipė dėmesį į tai, kad šioje Gimnazijoje, kryptingai diegiančioje įtraukiojo ugdymo nuostatas, dėl patalpų stokos sunku užtikrinti kai kurių dalykų ugdymo programų įgyvendinimą, mokinių sveikos gyvensenos poreikius (pvz., dėl patalpų trūkumo chemijos kabinetas sujungtas su biologijos kabinetu, fizikos – su informacinių technologijų kabinetu, o tai trukdo vykdyti tiriamuosius darbus). Gimnazija neturi sporto salės, valgyklos. Nėra galimybių įrengti funkcionalių erdvių mokinių aktyviam poilsiui, neformaliajam ugdymui(si). Pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais ir mokiniais metu kaip viena iš skaudžiausių problemų nurodytas mokymosi erdvių trūkumas. Bendruomenės nariai akcentavo, kad mokykla dėl patalpų trūkumo negali priimti visų norinčių joje mokytis.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, galima teigti, kad visų mokinių poreikius ir galimybes tenkinančių naujų ugdymo(si) erdvių įkūrimas Gimnazijoje yra tobulintinas veiklos aspektas. Naujų, funkcionalių

	<p>erdvių įkūrimas sudarytų sąlygas visiems mokiniams sukurti judrų, aktyvų mokymosi procesą. Mokykla su savininku turėtų spręsti naujų mokymosi erdvių įkūrimo klausimą, kad sudarytų galimybes visiems vaikams, norintiems lankyti šią mokyklą.</p> <p><i>Iš pokalbių su bendruomenės nariais, dokumentų analizės, ugdomosios veiklos stebėjimo metu surinktų duomenų vertintojai daro išvadą, kad Gimnazijos veikla yra paveiki, iš esmės atliepanti bendruomenės narių interesus, lūkesčius ir poreikius, kuriems realizuoti mokyklos bendruomenė turi tinkamų nuostatų ir reikiamų išteklių.</i></p>
1.2. Lyderystė, 4 lygis	<p>Lyderystė įgyvendinant įtraukiojo ugdymo praktiką mokykloje vertinama labai gerai. Abu šio rodiklio aspektai „Lyderystė mokymuisi“ ir „Įsipareigojimas susitarimams“ vertinami kaip veiksmingi, kryptingi ir turintys savitumą.</p> <p>Lyderių veikla veiksmingai telkia Gimnazijos bendruomenę pokyčiams, inovacijoms ugdymo srityje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokalbiai su mokyklos vadovais ir Mokyklos taryba, Metodine taryba, VGK, socialiniais partneriais, Mokinių taryba atskleidė, kad mokyklos vadovų, kaip lyderių, veikla išskirtinai kryptingai telkia bendruomenę pokyčiams ir inovacijoms ugdymo srityje: vadovai turi aiškia pokyčių viziją, puikiai išsako ir derina ją su bendruomenės nariais, tikslingai palaiko profesinį įsivertinimą, refleksiją ir tobulėjimą, veiksmingai skatina mokyklos bendruomenės bendradarbiavimą planuojant ir organizuojant sėkmingą kiekvieno mokinio įtraukimą į ugdymosi procesą, kuriant mokyklos kultūrą, plėtojant neformaliojo ugdymo pasiūlą mokykloje. Tai patvirtina ir NŠA atliko tyrimo duomenys: 97,3 proc. 2–4 kl., 90,8 proc. 5–8 kl., I–IVG apklausoje dalyvavusių mokinių tėvų ir 96,4 proc. pedagogų pritarė arba beveik pritarė teiginiui, kad „Mokyklos vadovai telkia mokyklos bendruomenę pokyčiams ugdymo srityje“; • mokytojai periodiškai atvirai ir konstruktyviai diskutuoja apie mokinių mokymosi sėkmes ir problemas ir ieško sprendimų. Pokalbių su Metodine taryba, VGK metu nustatyta, kad mokytojai stengiasi įgyvendinti susitarimus, patys imasi iniciatyvos ir siūlo sprendimus, padedančius organizuoti ugdymo(si) procesą, labiau atitinkantį mokinių individualius mokymosi skirtumus ir poreikius: Metodinės tarybos narių iniciatyva pakoreguotas Mokinio individualios pažangos stebėsenos ir fiksavimo aprašas; priimti susitarimai dėl pagalbos mokiniui teikimo, individualios mokinių pažangos stebėjimo, fiksavimo ir pokyčių analizavimo, pagalbos teikimo formų, būdų, periodiškumo, tėvų, pagalbos specialistų įtraukimo, mokymosi sėkmių ir sunkumų aptarimo, lankomumo stebėjimo, patyčių prevencijos ir kt. klausimų; <p>Įsipareigojimas susitarimas veiksmingas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokyklos vadovai imasi tiesioginių veiksmų strategijai ir veiklos planams įgyvendinti, kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas mokyklos vertybes ir socialinius emocinius gebėjimus, kryptingai telkia mokyklos bendruomenę įtraukiojo ugdymo pokyčiams: siekti kokybiško ugdymo(si) ir kiekvieno mokinio pažangos, stiprinant įtraukujį mokymą(si), išskirtinį dėmesį skiriant mokinių asmenybės ūgties kokybiniam pokyčiui ir šiuolaikinės mokymosi paradigmos įgyvendinimui;

	<ul style="list-style-type: none"> • vadovai stiprina įtraukiamam ugdymui aktualų bendradarbiavimą ir jam palankų mikroklimatą: sudaromos darbo grupės strateginiam planui, metiniam ir ugdymo planui rengti, plėtojama susitarimų kultūra, mokyklos vadovų metinės veiklos užduotys susijusios su planuose numatytais nuostatomis dėl „mokyklos kiekvienam vaikui“ nuostatų įtvirtinimo. Tai patvirtina NŠA atlikto tyrimo duomenys: apklausos teiginiams „<i>Mokytojai pasitiki mokyklos vadovais kaip partneriais, pagalbininkais ir patarėjais</i>“ ir „<i>Mokyklos vadovai palaiko profesinę refleksiją ir tobulėjimą</i>“ pritarė ar beveik pritarė 100 proc. dalyvavusių apklausoje mokytojų; • mokykloje susitarta dėl pagalbos mokiniui, šie susitarimai užfiksuoti realiai veikiančiuose pagalbos teikimo ir bendradarbiavimo modeliuose: pagalbos teikimas individualių mokymosi poreikių turintiems mokiniams; numatytos ilgalaikės ir trumpalaikės konsultacijos mokymosi sunkumų turintiems ir gabiems mokiniams, sėkmingai veikia smurto bei patyčių prevencijos modelis, veiksmingas mokytojų savitarpio pagalbos teikimo modelis „Kolega kolegai“; • parengti tvarkų aprašai detalizuoja mokyklos bendruomenės narių atsakomybes ir funkcijas, veiklos kruopščiai planuojamos, veiklos planai skelbiami mokyklos interneto svetainėje, priimti susitarimai fiksuojami savivaldos grupių protokoluose, mokyklos strateginiame, metiniuose planuose, ugdymo planuose, įšivertinimo dokumentuose – tai padeda užtikrinti veiklų veiksmingumą; • 2021–2022 m. m. metiniame mokyklos veiklos plane yra numatytos mokyklos strategiją atliepiančios veiklos bei išskelti uždaviniai: siekti asmeninės mokinių pažangos, orientuojantis į skirtingus mokinių poreikius, akcentuojamas mokinių pasiekimų įšivertinimo tobulinimas, individualios pažangos ir asmeninės ūgties stebėjimas, mokiniams pildant Individualios pažangos įšivertinimo lapą, mokyklos kultūros, skatinančios lyderystę, kolegialumą ir atsakomybę puoselėjimas, bendruomenės telkimas pokyčiams (kuriant motyvuojančias aplinkas, įgalinančias mokinius siekti sėkmės, kuriant palankų socialinį emocinį mikroklimatą, grįstą bendradarbiavimu ir vertybėmis). Kiekvienai suplanuotai priemonei yra numatomas laukiamas rezultatas, sėkmės kriterijus; • susitarimų įgyvendinimas (pvz., mokyklos nelankymo priežasčių ieškojime ir jų šalinime, įtraukios kultūros kūrime, individualios pažangos stebėjime ir kt.) yra veiksmingi: apklausos teiginiai „<i>Priemonės, kurių imasi mokykla lankomumui užtikrinti, yra veiksmingos</i>“ pritaria 96,4 proc. NŠA tyrime dalyvavusių pedagogų. <p>Iš pokalbių su bendruomenės nariais, dokumentų analizės, ugdomosios veiklos stebėjimo metu surinktų duomenų vertintojai daro išvadą, veiksminga lyderystė, telkianti bendruomenę pokyčiams, kuriant mokyklą kiekvienam yra stiprusis įstaigos veiklos aspektas.</p>
1.3. Mokyklos savivalda, 3 lygis	<p>Mokyklos savivalda vertinama gerai. Abu šio rodiklio aspektai „Skaidrumas ir atvirumas“ ir „Sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas“ yra paveikūs:</p> <p>Tinkamas mokyklos savivaldos skaidrumas ir atvirumas pripažįstant bendruomenės narių požiūrių bei nuomonių įvairovę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vadovaujantis mokyklos nuostatais ir iš pokalbių su savivaldos atstovais nustatyta, kad mokyklos valdymo procese atstovaujami

daugumos bendruomenės narių interesai: veikia Gimnazijos taryba, Gimnazijos metodinė taryba, Mokinių taryba ir Vaiko gerovės komisija bei 5 metodinės grupės, Mokytojų atestacijos komisija. Atstovai renkami atvirai ir skaidriai Gimnazijos nuostatuose reglamentuotam laikotarpiui;

- savivalda funkcionuoja realiai, veikia kartu su vadovais ir padeda priimti sprendimus kasdieniame gyvenime įtraukiojo ugdymo kontekste: mokyklos savivaldos atstovai įtraukti į strateginio veiklos plano, metinių veiklos planų, ugdymo plano rengimo grupes; dažnai įtraukiami į mokyklos renginių planavimo darbo grupes. Mokinių tarybos veikloje gali dalyvauti ne tik klasės deleguotas atstovas, bet ir kiekvienas norintis veikti, inicijuoti ar organizuoti renginius bendruomenei;

- bendradarbiavimas mokykloje grindžiamas pagarba kiekvienam: 100 proc. NŠA tyrimo apklausoje dalyvavusių mokytojų pritarė arba beveik pritarė teiginiams, kad „*Mūsų mokykloje vadovai pagarbiai elgiasi su visais mokiniais*“ ir „*Mūsų mokykloje vadovai pagarbiai elgiasi su visais mokytojais ir kitais darbuotojais*“;

- sprendimų pagrįstumas ir veiksmingumas plėtojant įtraukiojo ugdymo nuostatas yra geras. Savivaldos institucijos nagrinėja mokyklos veiklos planavimo dokumentų projektus ir jiems pritaria, patys teikia siūlymus, susipažįsta su mokyklos veiklos įsivertinimo informacija, dalyvauja planuojant veiklas bei atliekant įgyvendinimo analizę, gilinasi į finansinių išteklių paskirstymą, sprendžia įtraukiojo ugdymo iššūkius (bebarjerės mokymosi aplinkos, tinkamo mikroklimato kūrimą, infrastruktūros prieinamumo, veiklos įvairovės didinimą). Gimnazijos taryba pokalbio metu paminėjo tėvų pasiūlytą iniciatyvą aktų salę dekoruoti tautinės juostos motyvais stiprinant pilietiškumą, tautiškumą bei lietuviškosios simbolikos pažinimą, dalies tėvų pagalbą organizuojant renginius, lėšų pritraukimą, socialinių partnerių paiešką. Tačiau Metodinės tarybos, Gimnazijos tarybos nariai pažymėjo, kad tėvai galėtų būti aktyvesni siūlydami ir įgyvendindami iniciatyvas, susijusias su ugdymu. Tą patvirtina NŠA atlikto tyrimo duomenys: teiginiui „*Dauguma tėvų aktyviai dalyvauja vaiko ugdyme, tariasi, siūlo idėjų*“ pritarė 69,3 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų.

Gimnazijos savivalda paveikiai priima savarankiškus sprendimus:

- Pokalbio metu mokiniai įvardijo, kad savivalda priėmė sprendimus mokyklos skambučio, uniformų, taisyklių keitimo, ugdymo organizavimo klausimais. Mokiniai akcentavo, kad Gimnazijoje yra kalbama apie sėkmes, mokymosi motyvaciją, konsultacijas, pagalbos vienas kitam teikimą, pagarbių santykių formavimą, klausama apie neformaliojo ugdymo pasiūlą;

- mokykloje pripažįstama daugumos požiūrių ir nuomonių įvairovę patvirtina NŠA tyrimo duomenys: teiginiui „*Mūsų mokykloje atsižvelgiama į visų mokinių nuomonę ir siūlomas idėjas*“ pritarė ir beveik pritarė 84,8 proc. pedagogų, o teiginiui „*Mokytojai įdėmiai išklauso mano siūlomas idėjas*“ – 82,55 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių;

- savivaldos institucijos gerai planuoja savo veiklą, rengia veiklos planus. Gimnazijos mokytojų metodinė taryba išanalizavusi mokytojų metodinių grupių pasiūlymus kiekvieną mėnesį rengia Gimnazijos veiklos planą (numatomi renginiai, susitikimai, posėdžiai ir kt.), periodiškai

	<p>analizuojama atlikta veikla. Priimtas susitarimas, kad Gimnazijos mokytojų metodinė taryba fiksuoja ir analizuoja mokytojų kvalifikacijos tobulinimą(si), teikia siūlymus dėl planuojamų veiklos tobulinimo bei kvalifikacijos tobulinimo krypčių;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metodinė taryba siekia užtikrinti mokytojų metodinį ir dalykinį bendradarbiavimą, inicijuoti susitarimus dėl ugdymo kokybės, tačiau stebėtų pamokų protokolų analizė rodo fragmentišką susitarimų laikymąsi pamokose: pvz., pasiekimų <i>vertinimas mokinių įvairovėje</i>, kaip stiprusis pamokos aspektas, fiksuotas tik 10,7 proc. stebėtų pamokų, <i>ugdymo(si) tikslų paveikumas</i> – 7,14 proc. stebėtų pamokų. <p><i>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, kad mokyklos savivaldos sprendimai yra tinkami, nes keičia mokyklos gyvenimą, formuoja įtraukiojo ugdymo politiką.</i></p>
1.4. Veikimas kartu, 4 lygis	<p>Veikimas kartu vertinamas labai gerai. Abu šio rodiklio aspektai „Bendradarbiavimo kultūra“ ir „Kolegialus mokymasis“ vertinami kaip konstruktyvūs, kryptingi ir turintys savitumą.</p> <p>Lyderystė mokymuisi yra kryptinga. Mokyklos personalas yra solidari bendruomenė, kurios santykiai grindžiami geranoriškumu vienas kitam ir kolegialia pagalba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • priimti veiksmingi susitarimai dėl bendradarbiavimo kultūros, mikroklimato gerinimo, veiklos planavimo dokumentuose numatytos veiklos kryptys yra nukreiptos į bendruomenės telkimą ir įtraukiamam ugdymui palankaus mikroklimato kūrimą: 2019–2023 m. strateginio plano trečiasis tikslas yra „Skatinti gimnazijos narius imtis lyderystės, organizuojant ir vykdant įvairias veiklas gimnazijoje, stiprinant bendradarbiavimą, siekiant ugdymo(si) kokybės (metinio veiklos plano tikslas – organizuoti inovatyvų ugdymo procesą, dalyvaujant integruotose, prevencinėse veiklose bei projektuose). 2021 m. gimnazijoje vykdyta 11 respublikinių ir regioninių projektų; • išanalizavus dokumentus ir pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais medžiagą, Gimnazijos pirminės informacijos, Gimnazijos savininko pirminės informacijos duomenis, nustatyta, kad mokykloje plėtojama susitarimų kultūra, kuri skatina įtraukiamam ugdymui aktualius pokyčius: sustiprėjo pagalba mokiniams, patiriantiems mokymosi sunkumų, jiems organizuojamos trumpalaikės ir ilgalaikės konsultacijos; specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams sudaromos poveikios sąlygos dalyvauti neformaliojo ugdymosi veiklose, įvairiuose projektuose, renginiuose, akcijose; • mokyklos personalo susitarimai, skatinantys palaikyti geranoriškus santykius, atsispindi įvairiose mokyklos tvarkose: mokinių, mokytojų ir kitų Gimnazijos darbuotojų tarpusavio bendravimo bei elgesio taisyklėse, akcentuojančiose pagarbą kiekvienam, toleranciją ir bendradarbiavimo svarbą bei galimybes kurti drauge „mokyklą visiems“, Darbo tvarkos taisyklėse, apibrėžiančiose bendruomenės darbą ir vidaus tvarką bei užtikrinančiose, kad mokyklos bendruomenės narių santykiai būtų grindžiami demokratiškumu, sąžiningumu, abipusio pasitikėjimo, lygiateisiškumo principais, geranorišku bendradarbiavimu; kvalifikacijos

tobulinimo programa, kurioje numatyta „*Plėtoti bendradarbiavimą ir gerosios patirties sklaidą*“;

- mokykloje puoselėjama lygiavertė vadovų, mokytojų, personalo partnerystė, dominuoja įtraukios lyderystės kultūra. Priimtas susitarimas bendruomenėje vykdyti pedagoginių darbuotojų metinį veiklos vertinimo pokalbį su veiklą kuruojančiu vadovu: sukurtas pedagoginių metinio veiklos vertinimo pokalbio tvarkos aprašas, reglamentuota metinio pokalbio tvarka, Gimnazijos vadovai ir Mokytojų metodinės tarybos nariai pokalbių metu akcentavo šio susitarimo svarbą kiekvieno pedagoginio darbuotojo veiklos įsivertinimui, pasiekimų išryškėjimui, siekių su vadovais aptarimui bei kvalifikacijos ir kompetencijos tobulinimo kryptį numatymui;

- dirbdami tinkamai kaip viena profesionalų komanda, mokytojai pasiekia individualių ir bendrų rezultatų, padedančių plėtoti mokytojų kompetencijas planuoti ir organizuoti sėkmingą kiekvieno mokinio ugdymosi procesą. Iš Gimnazijos pirminės informacijos duomenų analizės bei mokytojų veiklos analizių nustatyta, kad per pastaruosius dvejus metus pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai buvo susiję su įtraukiojo ugdymo kontekste kylančiais iššūkiais: individualia mokinio pažanga, mokinio skirtybių suvokimu, atpažinimu, skirtingų mokinių ugdymosi poreikių tenkinimu siekiant kiekvieno mokinio pažangos bei savivaldumu mokantis, socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymu;

- NŠA tyrimo rezultatai rodo, kad mokykloje puoselėjama įtraukiojo ugdymo kultūra stiprinant mokytojų bendradarbiavimą: 97,6 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų visiškai pritarė, kad mokykloje yra mokytojų bendrystė; 100 proc. patvirtino, kad „*Bet kada galiu paprašyti kolegų profesinės pagalbos*“, o teiginiui „*Mūsų mokykloje mokytojai visada sulaukia paramos ir emocinio palaikymo iš kolegų*“ pritaria arba beveik pritaria 89,2 proc. mokytojų;

- pagarba grindžiamas visų bendruomenės narių bendravimas ir bendradarbiavimas: apklausoje teiginiui „*Mūsų mokykloje vadovai pagarbiai elgiasi su visais mokytojais ir kitais darbuotojais*“ pritaria arba beveik pritaria 100 proc. pedagogų, o teiginiui „*Mokykloje mokiniai ir mokytojai vieni su kitais elgiasi pagarbiai*“ pritaria arba beveik pritaria 81 proc. apklausoje dalyvavusių tėvų;

- pokalbių metu Gimnazijos ir Mokinių tarybos atstovai akcentavo mokyklos išskirtinumą ir privalumą: „bendruomeniškumą, tarpusavio ryšį, draugiškus mokinių ir mokytojų santykius, kolegialią pagalbą vienas kitam, kiekvieno mokinio pažinimą ir siekį jam padėti įtraukiant į neformaliojo ugdymo(si) veiklas, akcijas, renginius, teikiant tikslingas konsultacijas“.

Metodinės tarybos narių ir pagalbos mokiniui specialistų teigimu, bendradarbiavimą skatinanti kolegiali pagalba rengiant individualizuotas ir pritaikytas programas SUP mokiniams, sprendžiant mokinių elgesio ir drausmės problemas veiksmingai teikiama įsitraukiant dalykų mokytojams, klasių auklėtojams ir švietimo pagalbos mokiniui specialistams. Tai patvirtina ir NŠA tyrimo rezultatai: teiginiui „*Mokiniui reikalinga pagalba suteikiama nelaukiant formalių PPT, vaiko gerovės komisijos išvadų*“ pritarė 92,3 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų.

	<p>Kolegialus mokymasis yra veiksmingas. Mokytojai kryptingai kolegialiai mokosi kartu ir vieni iš kitų įvairiose grupėse, komandose, neformaliuose susitikimuose, organizuodami įvairius renginius:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gimnazijos dokumentų (2021–2022 m. m. mokyklos veiklos plano, 2019–2023 m. strateginio plano, 2020 ir 2021 m. direktoriaus metinės veiklos užduočių ataskaitų) analizė rodo, kad išskirtinio dėmesio skiriama pedagogų profesiniam tobulėjimui. Siekiant numatytų uždavinių, buriamos mokytojų komandos, tinkamai dėmesio skiriama mokytojams lyderiams ugdyti, aktyviai bendradarbiaujama su socialiniais partneriais. Kiekviena metodinė grupė skiria laiko gerosios patirties sklaidai, kolegialiam mokymuisi; pedagogai veiksmingai vieni su kitais dalijasi sėkmės istorijomis, patirtimi įveikiant nuotolinio mokymo iššūkius dirbant įvairiose nuotolinio ugdymo aplinkose, įsisavinant naujas mokymo(si) platformas, įrankius, naujas kompiuterines programas. Tai patvirtina NŠA tyrimo rezultatai: apklausos duomenimis teiginiui „Mokykloje įprasta stebėti kitų kolegų pamokas“ pritaria arba beveik pritaria 96,4 proc. apklausoje dalyvavusių mokytojų; mokykloje kryptingai plėtojama patirtinio mokymosi idėja. Metodinės tarybos nariai pokalbyje teigė, kad rugsėjo mėnesį numatomas atvirų pamokų planas, mokytojai įsipareigoja organizuoti atviras veiklas ir dalintis patirtimi, teikti pagalbą vienas kitam, sėkmingai vykdomas projektas „Kolega kolegai“. Kaip sėkmingas patirtis, kuriomis galėtų dalytis su kitomis šalies mokyklomis, mokykla įvardina mokyklos kultūros puoselėjimą, patrauklaus, kokybiško, praktine, tiriamąja veikla grįsto ugdymo organizavimą, mokinių ugdymo galimybes netradicinėse erdvėse, kiekvieno mokinio ūgties fiksavimą. Tai patvirtina NŠA tyrimo rezultatai: apklausos teiginiui „Mokykloje visi puikiai žino vienas kito stipriąsias profesines puses“ pritarė 100 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų; Gimnazijos tarybos nariai (mokinių tėvai) pokalbyje su vertintojais tvirtino, kad mokykla yra „siekianti pažangos, kūrybiškesnė, siekianti naujovių, drąsesnė. Mokykla keičiasi labai stipriai, visokeriopai, tobulėja“. <p><i>Apibendrinami surinktą informaciją, vertintojai daro išvadą, kad veikimas kartu kuria pasitikėjimą bendruomenės nariais, kolegialus mokymasis telkia komandiniam darbui ir padeda nugalėti įtraukiojo ugdymo planavimo ir organizavimo iššūkius.</i></p> <p>Kolegialiu bendradarbiavimu ir tarpusavio pagarba grindžiamas kryptingas veikimas kartu siekiant kiekvieno mokinio pažangos mokykloje yra išskirtinis ir tai yra stiprusis mokyklos veiklos aspektas.</p>
1.5. Bendradarbiavimas su tėvais / globėjais, 3 lygis	<p>Bendradarbiavimas su tėvais/globėjais skatinant įtraukiojo ugdymo kultūrą (įskaitant abu šio rodiklio aspektus, t. y. „Pažinimas ir sąveika“ bei „I(s)i-traukimas“) yra geras.</p> <p>Tinkamas pažinimas ir sąveika:</p> <ul style="list-style-type: none"> tėvų informavimo ir švietimo sistema atitinka daugumos tėvų poreikius ir mokyklos specifiką: Gimnazijos taryboje esančių tėvų teigimu ir remiantis MPI pateikta informacija, galima daryti išvadą, kad mokykla taiko įvairius tėvų informavimo būdus, informacija ne tik skelbiama e. dienyne, bet ir neturintiems galimybes naudotis e. šaltiniais teikiama

	<p>popieriniu variantu (informacija apie mokinių pasiekimus, lankomumą), pandemijos metu susitikimai su tėvais perkelti į virtualią erdvę (visuotiniai susirinkimai, atskiri tėvų susirinkimai kiekvienai klasių grupei, paskaitos tėvams, atvirų durų dienos, informacija e. dienyne, be to, galima rašyti, skambinti);</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokytojai domisi tėvų galimybėmis padėti vaikams augti ir pasiūlo tėvams tinkamus pagalbos ir bendradarbiavimo būdus bei formas: apie mokyklos veiklą tėvai informuojami mokyklos interneto svetainėje http://www.verdenes.vilniausr.lm.lt, „Facebook“ paskyroje, elektroniniame dienyne, susirinkimuose, pokalbiuose, pagalbos mokiniui specialistai tėvams siunčia straipsnius, su tėvais kalbama telefonu, vyksta individualūs susitikimai, ruošiami lankstinukai, kaip padėti vaikui; • mokytojai ir tėvai paveikiai bendradarbiauja palaikydami ir skatindami mokinio pažangą. Pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija aptariama individualių pokalbių metu, VGK pasitarimų metu, organizuojami trišaliai pokalbiai (mokinys – tėvas – auklėtojas / mokytojas) dažniausiai analizuojama tik mokinių, turinčių mokymosi sunkumų, pasiekimų ir pažangos informacija. NŠA tyrimo duomenimis 86,1 proc. mokinių tėvų pritarė ar beveik pritarė teiginiui „Mokykloje mokytojų ir tėvų susitikimai aptariant vaiko pažangą gerina mokymosi rezultatus“. <p>Tėvų įsitraukimas tinkamas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NŠA tyrimo duomenys rodo, kad tėvai lanksčiai įsitraukia į vaikų ugdymą(si) įvairiomis formomis, bendradarbiaujama abiem pusėms tinkamu laiku. 88,9 proc. apklausoje dalyvavusių mokinių tėvų pritaria teiginiui „Tėvai mokykloje jaučiasi laukiami“; „Tėvai yra įtraukti į mokyklos gyvenimą“ teigia 91,1 proc. mokinių tėvų; • mokykloje rūpinamasi naujai atvykusiais mokiniais ir jų šeimos įtraukimu: apklausos teiginiui „Mokykla daro viską, kad naujokai ir jų tėvai mokykloje jaustųsi priimti ir emociškai saugūs“ pritarė 92,7 proc. tėvų; • tėvai skatinami aktyviau įsitraukti įgyvendinant mokyklos tikslus ir uždavinius („Atvirų durų dienos“ tėvams, bendri klasės, mokyklos, šeimos renginiai, pagalbos mokiniui pasitarimai, edukacinių ir poilsio erdvių kūrimas), tačiau, pasak administracijos, iš tėvų pasigendama iniciatyvumo, aktyvių tėvų klubas neįkurtas, nors to buvo siekta. Tai patvirtina NŠA tyrimo rezultatai: teiginiui „Mūsų mokykloje trūksta įvairesnių bendravimo su tėvais formų (klubų, popiečių, bendrų žygių ir pan.)“ visiškai pritarė 22,2 proc. apklausoje dalyvavusių pedagogų ir 48,9 proc. 5 – 8 klasių ir I – IV Gimnazijos klasių tėvų. <p><i>Apibendrinę duomenis, vertintojai daro išvadą, kad bendradarbiavimas su tėvais yra geras: atliepia bendruomenės narių interesus, tėvų į(si)traukimas į mokyklos veiklą prisideda prie kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės.</i></p>
1.6. Mokyklos tinklaveika, 3 lygis	<p>Gimnazijos tinklaveika (įskaitant abu šio rodiklio aspektus, t. y. „Atvirumas“ ir „Prasmingumas“) vertinama gerai.</p> <p>Tinklaveikos atvirumas tinkamas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gimnazijos bendruomenės veikla atvira visuomenei ir naujovėms. Iš pokalbių su mokyklos vadovais, mokytojais sužinota, kad mokykla priima visus mokinius, nepriklausomai nuo gebėjimų, tėvų socialinio

statuso, negalių ar sutrikimų. NŠA tyrimo duomenimis 90,8 proc. apklausoje dalyvavusių 5 – 8 klasių ir I – IV Gimnazijos klasių mokinių tėvų pritaria teiginiui „Mokykla moko suprasti ir priimti vaikus iš šeimų, kurios gyvena kitaip, nei mes (kito socialinio statuso, tikėjimo, rasės ir kt.)“;

- paveiki tinklaveika padeda sudaryti sąlygas įvairių gebėjimų mokiniams plėtoti kompetencijas (pvz., vykdant projekto „Mokyklos – Europos Parlamento ambasadorės“ veiklas, skatinamas Gimnazijos bendruomenės aktyvus domėjimasis Europos Sąjunga, „eTwinning“ projektu „Ar baltų kultūra yra mįslė šiuolaikiniam mokiniui?“ siekiama ugdyti sąmoningą, empatišką, veiklų, kultūringą ir kūrybišką žmogų);

- Gimnazija, bendradarbiaudama su išorės partneriais mokinių ugdymo, patyčių prevencijos ir kitais aktualiais klausimais, įvairiapusiškai ir sėkmingai įvairina formalųjį ugdymą (pvz., Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras teikia profesinio orientavimo paslaugas nuo 14 m. ir vyresniems Gimnazijos mokiniams);

- bendradarbiavimas su socialiniais partneriais įgyvendinant projektus, skatina daugumos mokinių savarankiškumą, aktyvumą, lyderystę, kūrybiškumą, motyvaciją (pvz., „Kino busas“, „Tautiniai ornamentai – ženklai iš praeities“, „Sveikos pėdutės su STEAM pagalba“);

- bendradarbiavimo poveikumą patvirtino NŠA tyrimo rezultatai: apklausos duomenimis, teiginį „Mokyklos bendradarbiavimas su socialiniais partneriais yra labai formalus“ paneigė ar beveik paneigė 81,8 proc. pedagogų.

Tinklaveikos prasmingumas paveikus:

- mokyklos tinklaveika padeda kompleksiskai siekti užsibrėžtų tikslų. Iš pokalbių su bendruomene, dokumentų analizės, informacijos mokyklos interneto svetainėje išsiaiškinta, kad mokykla tinkamai kuria ir palaiko prasmingus ryšius su įvairiais socialiniais partneriais (pvz., Vilniaus Vytauto Didžiojo Lions klubas padeda vykdyti mokinių profesinio orientavimo (ugdymo karjerai) veiklas, prisideda prie Gimnazijos mokinių kultūrinio švietimo organizavimo, sudaro galimybės vaikams (iš socialiai pažeidžiamų šeimų) dalyvauti 3 savaitių tarptautinėse stovyklose Europoje). Nuosekliai plėtojama tinklaveika Gimnazijoje padeda kurti įtraukiojo ugdymo kultūrą: KU „Saulėgrąža“ kartu su Gimnazijos bendruomene rengia pilietiškumą skatinančius projektus, remia mokinių skatinimo iniciatyvas (pvz., šauniosios klasės rinkimus, dienos išvykas), padeda socialiai remtinoms šeimoms;

- socialinių partnerių gausa padeda Gimnazijai kurti mokinių skirtingus poreikius atliepančias veiklas, organizuoti jiems patrauklų ugdymo(si) procesą (pvz., vasaros stovyklas, karjeros ugdymo dienas, prevencinius užsiėmimus, netradicinio ugdymo pamokas). Pokalbyje Gimnazijos taryba džiaugėsi iniciatyva „Paberžės laisvalaikio lyga“, kuri didina Paberžės bei aplinkinių gyvenviečių gyventojų fizinį aktyvumą, skatina bendruomeniškumą;

- mokykla siekia įtraukti socialinius partnerius į mokyklos veiklas, tačiau iš pokalbio su administracijos atstovais, mokytojais paaiškėjo, kad partnerystė ir tinklaveika kruopščiai planuojama, todėl yra plataus spektro,

	<p>tačiau šios veiklos veiksmingumas ir poveikis mokinių ugdymui analizuojamos fragmentiškai.</p> <p><i>Išanalizavus minėtus duomenis daroma išvada, kad puoselėjami ryšiai su socialiniais partneriais ir plėtojama tinklaveika yra potenciali – padeda siekti užsibrėžtų tikslų ir sudaro geras galimybes kurti įtraukią ir atvirą mokyklą.</i></p>
<p>1.7. Kompetencija, 3 lygis</p>	<p>Mokytojų kompetencija vertinama gerai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gimnazijos mokytojai gerbia mokinius, laikosi pedagoginės etikos, yra tolerantiški ir pripažįsta mokinių įvairovę. Pokalbio su Gimnazijos metodine taryba metu jos nariai teigė, kad nuolat mokosi ir tobulina socialinius įgūdžius, gilina žinias apie specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymą ir vis geriau juos pažįsta, yra tolerantiški mokinių gebėjimų įvairovei; • iš pokalbių su Mokinių tarybos nariais, V GK tapo aišku, kad Gimnazijos mokytojai gerbia mokinius, yra supratingi ir tolerantiški. 75,2 proc. apklausoje dalyvavusių 5–8 kl. mokinių ir 80,4 proc. I–IVG kl. mokinių pritaria teiginiui „Mokyklos mokytojai ir kiti darbuotojai yra labai draugiški“. Tai patvirtina stebėtų pamokų protokolų analizė: 84 proc. stebėtų pamokų vertintojai fiksavo pagarbius, pozityvius, geranoriškus mokinių ir mokytojų tarpusavio santykius; • Gimnazijos mokytojai išmano savo dėstomus dalykus, domisi šiuolaikinio ugdymo kaitos tendencijomis, inovacijomis, bando jas taikyti savo darbe. Išanalizavus stebėtų pamokų protokolus matyti, kad 14,29 proc. mokytojų organizavo pamokas šiuolaikiškai (visi mokiniai įsitraukę į aktyvų mokymąsi, sudaryta galimybė pasirinkti norimo sudėtingumo užduotis ir pan.), 50 proc. mokytojų bandė dirbti šiuolaikiškai, 35,71 proc. mokytojų organizavo tradicinę pamoką; • stebėtų pamokų vertinimas pagal darbo stažą rodo, kad mokytojų, kurių darbo stažas 11–20 m. vestų pamokų vertinimo vidurkis yra aukščiausiais – 2,43, lyginant su ilgesnį arba trumpesnį darbo stažą turinčių mokytojų stebėtų pamokų vertinimais; • statistinė stebėtų pamokų vertinimo duomenų analizė leidžia teigti, kad mokytojų kvalifikacinės kategorijos lygis yra proporcingas praktinės veiklos kokybei: mokytojo kvalifikacinę kategoriją turinčių pedagogų vestų pamokų vertinimo vidurkis – 2,49, vyresn. mokytojų – 2,5, mokytojų metodininkų – 2,59; • mokyklos pateiktos pirminės informacijos duomenimis Gimnazija 2021–2022 m. kvalifikacijos tobulinimui teikė šiuos prioritetus: individuali mokinio pažanga ir motyvacija; pažinimas, stebėjimas, vertinimas, skatinimas; auklėjamosios klasės bendruomenės kūrimas ir bendradarbiavimo stiprinimas; skaitmeninio raštingumo tobulinimas ugdymo procese, dalyvavimas projektinėje veikloje, Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo tobulinimas. <p><i>Iš pokalbių su bendruomenės nariais, dokumentų analizės, ugdomosios veiklos stebėjimo metu surinktų duomenų vertintojai daro išvadą, kad Gimnazijos mokytojai gerbia mokinius ir laikosi pedagogo etikos, yra tolerantiški, turi idėjų, stengiasi kvalifikacijos tobulinimo renginiuose įgytas ar sustiprintas kompetencijas taikyti ugdymo procese.</i></p>

<p>1.8. Nuolatinis profesinis tobulėjimas, 3 lygis</p>	<p>Nuolatinis profesinis tobulėjimas (įskaitant abu šio rodiklio aspektus, t. y. „Reiklumas sau“ ir „Atkaklumas ir nuoseklumas“) paveikus.</p> <p>Reiklumas sau tinkamas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asmeninis meistriškumas paremtas nuostata kuo geriau atlikti savo darbą, siekti nuolatinio tobulėjimo: mokykloje priimtas susitarimas kiekvienais mokslo metais kas pusmetį teikti Metodinės veiklos ir kvalifikacijos tobulinimo ataskaitą Mokytojų metodinei tarybai, kuri analizuoja jų atitikimą Kvalifikacijos tobulinimo planui, teikia siūlymus nustatant Gimnazijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kryptis, rengiant Gimnazijos metinį veiklos planą. Išanalizavus mokytojų metodinės veiklos ir kvalifikacijos tobulinimo ataskaitas pastebėta, kad ataskaitos formoje numatytas mokytojo atliktos metodinės veiklos gimnazijoje, rajone, respublikoje ir tarptautiniu mastu įrašymas, fiksuojant atlikimo datą, veiklos pavadinimą, tačiau neanalizuojamas atliktos veiklos poveikis gimnazijai, mokiniams; • skiriamas didelis dėmesys naujai pradėjusiems dirbti darbuotojams. Apklaustos teiginiui „<i>Mūsų mokykloje veikia paramos naujam darbuotojui sistema</i>“ pritarė 82,9 proc. mokytojų; • pokalbiuose Gimnazijos vadovai ir mokytojai tvirtino, kad įstaigos pedagogai yra reiklūs ne tik mokiniams, bet ir sau. Mokytojų veiklos įsivertinimas organizuojant metinį pokalbį su kuruojančiu veiklą vadovu pradėtas 2021 m. Pokalbiuose su Mokytojų metodinės tarybos nariais ir mokyklos vadovais išsakyta mintis, kad mokytojų vertinamas yra paveiki priemonė, didinanti mokytojų įsipareigojimą nuolatiniam profesiniam tobulėjimui. Įvardinta, kad metodinėse grupėse mokytojai aptaria savo veiklą ir jos rezultatus, kalbinti pedagogai teigė, kad didžiuojasi savo darbu ir siekia dirbti kuo geriau; • dauguma Gimnazijos mokytojų turi viziją, kaip dirbti geriau, nuosekliai plėtoja profesines kompetencijas. Metodinės tarybos nariai pokalbio metu teigė, kad mokytojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetai ir kryptys nustatomi atsižvelgiant į Gimnazijos strateginį ir metinį veiklos planus, įsivertinimo rezultatus; • Gimnazijoje vykdoma metodinė veikla, kuria siekiama „plėtoti mokytojų bendradarbiavimą, dalijimąsi gerąja patirtimi, siekiant ugdymo kokybės“. Pokalbiuose Metodinės grupės nariai patvirtino, kad metodinė veikla yra planuojama, reguliariai organizuojami metodinių grupių ir Metodinės tarybos posėdžiai, kuriuose svarstomos svarbiausios metodinės aktualijos, dalijamasi metodine patirtimi, aptariamose ugdymo problemos. <p>Atkaklumas ir nuoseklumas potencialus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mokytojai ir mokyklos administracija paveikiai planuoja asmeninio meistriškumo augimą ir siekia jo dalyvaudami seminaruose, konferencijose, dalindamiesi gerąja patirtimi. 2021 m. beveik visi (96,9 proc.) mokytojai dalyvavo profesinio tobulėjimo renginiuose, kuriuose analizavo šiuolaikinės pamokos sampratą, plėtojo skaitmeninio raštingumo kompetencijas (pvz., „Skaitmeninio raštingumo kursai“, „Video kūrimas, redagavimas ir publikavimas“, „Skaitmeninių kompetencijų tobulinimas IKT įrankių pagalba organizuojant nuotolinio ugdymo pamokas“), siekė
--	--

	<p>įvaldyti nuotolinio ugdymo(si) įrankius. Profesinę kompetenciją įtraukiojo ugdymo tematika tikslingai plėtojo beveik visi (98 proc.) mokytojai profesinio tobulėjimo renginiuose (pvz.: „Įtraukusis ugdymas“, „Įtraukusis ugdymas – ar tikrai kiekvienas vaikas turi išmokti „traukti šaknį“);</p> <ul style="list-style-type: none"> • profesinio tobulėjimo renginiuose įgytos žinios ir gebėjimai tik iš dalies taikomi profesinėje veikloje. Tai pagrindžia stebėtų pamokų analizė: IT priemonės vertinimo metu naudotos daugumoje (87 proc.) pamokų, tačiau tik mažoje dalyje (14,29 proc.) pamokų mokytojai organizavo pamokas šiuolaikiškai, nors šia tematika buvo rengiami mokymai; • NŠA tyrimo duomenys patvirtina, kad lyderiai kasdieniu elgesiu demonstruoja sutartas įtraukiojo ugdymo vertybes, susijusias su pedagogų profesiniu augimu: apklausos duomenimis, 92,9 proc. mokytojų sutinka ir 7,1 proc. beveik sutinka, kad „Mokyklos vadovai palaiko pedagogų profesinę refleksiją ir tobulėjimą“; • profesinis tobulėjimas yra nuoseklus ir paveikus. Gimnazijos vadovai inicijuoja mokytojų asmeninį profesinį tobulėjimą, sudaro sąlygas visiems mokyklos mokytojams kvalifikaciją tobulinti įvairiais būdais ir skatina profesinės patirties sklaidą: kasmet organizuojama metodinio darbo patirties konferencija (pvz., „Patirties pasidalinimas stebint kiekvieno mokinio asmeninę ūgtį, rezultatų panaudojimo efektyvumas“). <p><i>Išanalizavę surinktus duomenis vertintojai daro išvadą, kad nuolatinis profesinis tobulėjimas mokykloje yra tinkamas. Mokyklos vadovai skatina ir palaiko pedagogų profesinį augimą. Siekiama, kad įtraukiojo ugdymo vertybės būtų žinomos ir suprantamos visiems mokyklos darbuotojams, mokiniam, tėvams, jomis būtų dalijamasi.</i></p>
<p>Stiprieji vertinamos srities veiklos aspektai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bendruomenės veiklos kryptingumas, siekiant sutartos, į įtraukią kultūrą orientuotos, Gimnazijos vizijos. • Veiksminga lyderystė, telkianti bendruomenę pokyčiams, kuriant mokyklą kiekvienam. • Kolegialiu bendradarbiavimu ir tarpusavio pagarba grindžiamas kryptingas veikimas kartu siekiant kiekvieno mokinio pažangos.
<p>Tobulintini vertinamos srities veiklos aspektai</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Visų mokinių poreikius ir galimybes tenkinančių naujų ugdymo(si) erdvių įkūrimas.
<p>Vertinamos srities rekomendacijos</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kartu su savininku spręsti naujų mokymosi erdvių, atliepančių mokinių skirtingus ugdymo(si) poreikius ir galimybes, įkūrimo klausimą ir sudaryti galimybes visiems vaikams, norintiems lankyti šią mokyklą. • Ieškoti modernių, lanksčių bendradarbiavimo su tėvais formų, kurios veiksmingai paskatintų aktyvesnį tėvų įsitraukimą į Gimnazijos gyvenimą ir vaikų ugdymo(si) procesus. • Nuosekliai taikyti profesinio tobulinimo renginių metu įgytas žinias (susijusias su pamokos planavimu, vertinimų mokinių įvairovėje, individualios pažangos matavimu) ir įgūdžius pamokoje, metodinėse grupėse analizuoti, kokį poveikį mokytojų profesinis tobulėjimas daro mokinių pažangai ir pasiekimams.

2. Vertinimo sritis: UGDYMAS(IS) IR MOKINIŲ PATIRTYS. Vertinimo lygis: 2

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas, <i>apibendrinimas</i>
2.1. Ugdymo(si) planavimas, 2 lygis	<p>Ugdymosi planavimas, orientuojantis į mokinių skirtybes, yra vidutiniškas. Šio rodiklio aspektai „Mokinių įvairovės pažinimas, galimų kliūčių numatymas, aplinkos be kliūčių modeliavimas“, „Pagalba mokiniui ir šeimai“ vertinami gerai.</p> <p>Ugdymo(si) tikslai vidutiniški:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ugdymas Gimnazijoje planuojamas vadovaujantis BUP ir iš dalies atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius. Vizito metu kalbant su bendruomene, analizuojant įstaigos pateiktus dokumentus ir Gimnazijos interneto tinklapyje viešinamą informaciją nustatyta, kad yra tinkamai išnaudojamos BUP teikiamos galimybės integruojant mokomuosius dalykus, organizuojant mokymą(si) per projektines veiklas, skatinančias kultūrinės įvairovės pažinimą ir padedančias kurti įtraukią kultūrą organizacijoje; • pamokų stebėjimo duomenys rodo, kad planuojant mokymąsi pamokose nėra numatomos galimybės kiekvienam mokiniui siekti optimaliai aukštų, aiškiai atpažįstamų mokymosi rezultatų. Mokymosi uždavinys skelbtas (žodžiu ir/ar panaudojant informacines komunikacines technologijas) beveik visose (96 proc.) stebėtose pamokose, tačiau tik dalies (32,14 proc.) stebėtų pamokų uždaviniuose numatyti pamatuojami, orientuoti į konkretų išmokimą rezultatai, nei vienoje pamokoje uždavinys neformuluotas kartu su mokiniais; • didesnėje dalyje stebėtų pamokų (67,86 proc.) uždavinys nesietas su vertinimo kriterijais, buvo nukreiptas į veiklas bei sąlygų tomis veikloms vykdyti įvardijimą, vyravo veiksmą, o ne asmeninį rezultatą nusakantys žodžiai – „spręsti“, „rašyti“, „skaičiuoti“, „mokyti“, „susipažinti“, „aptarti“ ir pan. Mokymo(si) uždavinį, kaip stiprųjį pamokos aspektą, išorės vertintojai nurodė tik 7,14 proc. pamokų, šiose pamokose (3 kl. lietuvių k., 8 kl. matematika) vertintojai fiksavo geras galimybes kiekvienam mokiniui siekti pažangos sau patogiu būdu. Fiksuota, kad mokytojai retai taiko objektyvius vertinimo kriterijus, dažnu atveju (75,57 proc.) apie juos beveik nekalbama, apibendrinant pamoką negrįžtama prie uždavinio; • mokytojo veikla planuojant ir vadovaujant kiekvieno mokinio ugdymuisi (64,28 proc.) stebėtų pamokų vertinama labai gerai ir gerai, o (35,71 proc.) – patenkinamai. Kaip stiprusis pamokos aspektas ugdymo planavimas išskirtas (14,28 proc.) pamokose, kaip tobulintinas – (28,57 proc.) pamokose; • NŠA apklausos duomenimis, 92,9 proc. pedagogų pritaria teiginiui „Mano mokiniams sekasi analizuoti ir planuoti savo mokymąsi“, tačiau tik pavienėse pamokose sudarytos sąlygos patiems mokiniams apsispręsti, kokio išmokimo rezultato jie sieks (pvz., 6 kl. istorijos, IIG kl. anglų k. pamokose kiekvienas mokinys pats pasirinko, kokio rezultato sieks); • išanalizavus mokytojų pateiktą informaciją (pamokos korteles) apie vedamas pamokas, nustatyta, kad daugumoje (14,28 proc. ugdymo(si) tikslų nepateikė) pamokų keliama pernelyg platūs, todėl

sunkiai įgyvendinami ugdymo(si) tikslai, pvz.: „*ugdyti kūrybingumo, pažinimo, komunikavimo, socialinę, mokėjimo mokytis kompetencijas*“. Toks platus mokytojų užmojis kelia abejonių dėl ugdymo(si) pamokoje planavimo prasmingumo ir veiksmingumo. Vertintojų abejones patiprina pamokų stebėjimo duomenys. Visose pamokose buvo gilinamos dalykinės žinios, daugumoje pamokų – ugdomos dalykinės kompetencijos ir tik pavienėse pamokose – iš anksto apgalvotai ugdytos bendrosios mokinių kompetencijos, pvz.: 50 proc. stebėtų pamokų planuota ugdyti mokinių mokėjimo mokytis kompetenciją, tačiau tik mažoje dalyje iš jų (17,85 proc.) šis tikslas įgyvendintas. Paveikus mokinių kompetencijų ugdymas stebėtas 6 kl. geografijos, 1, 7 kl. lietuvių k. ir literatūros, 6 kl. istorijos, 2 kl. matematikos pamokose.

Vertintojų surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad ne visi mokiniai įtraukti į savo mokymosi planavimą bei jo aptarimą, ugdymo(si) tikslai daugeliu atvejų orientuoti į veiklas, menkai siejami su pamatuojamu rezultatu pamokoje. **Atsižvelgiant į tai vertintojai konstatuoja, kad mokymosi uždavinio, orientuoto į skirtingus mokinių mokymosi poreikius ir pamatuojamą rezultatą formulavimas yra tobulintinas veiklos aspektas.**

Mokinių įvairovės pažinimas, galimų kliūčių numatymas, aplinkos be kliūčių modeliavimas yra paveikus:

- Gimnazijoje vertinant ir kartu su mokiniu reflektuojant jo mokymosi veiklos rezultatus bei patiriamus sunkumus, bendradarbiaujama su tėvais, mokytojais, švietimo pagalbos specialistais, konsultuojamasi su Vilniaus rajono pedagogine psichologine pagalbos tarnyba;

- NŠA tyrimo duomenimis 96,2 proc. mokytojų, atsakydami į klausimą apie mokymosi kliūčių šalinimą labiau pritaria teiginiui, kad „*Pagalbos vaikui politika labiau orientuota į prevenciją, nei „gaisrų gesinimą*“;

- iš pokalbių su VGK paaikėjo, kad mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, planuodami ir įgyvendindami ugdymosi procesą, bendradarbiauja rengdami individualius ugdymo planus, numato ugdymo tikslus, uždavinius, priemones, pagalbos būdus. Siekiama sudaryti sąlygas konkrečiam mokiniui sėkmingai mokytis;

- daugumoje (64,3 proc.) stebėtų pamokų mokytojai gerai pažįsta savo mokinius, užfiksuotos įtraukiančios mokinius veiklos, turinys siejamas su aktualiu mokiniui kontekstu, asmenine patirtimi, interesais, su kitais mokomaisiais dalykais. Išskirtinis kiekvieno mokinio matymas, motyvavimas ir įtraukimas stebėtas lietuvių k. 1 kl., fizinio ugdymo 8 kl., lietuvių kl. ir literatūros II G kl. pamokose. Šiose pamokose akivaizdus mokinių įvairovės pažinimas, būdų ir priemonių parinkimas atitiko beveik visų mokinių poreikius, numatytos galimos kliūtys ir modeliuojamos aplinkos be kliūčių. Dalyje stebėtų pamokų (35,71 proc.) mokinių įvairovės pažinimas išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas;

- specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai atpažįstami ugdymo procese, poreikių nustatymas, specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos skyrimas vyksta pagal Gimnazijoje priimtą tvarką. Mokiniais kasmet rengiami individualūs ugdymo planai, kuriuose numatyta reikiama

pagalba ir paslaugos, didinančios veiksmingumą ugdymo procese. Tikslinės grupės posėdžiuose vykdomi tarpiniai SUP mokinių pasiekimų aptarimai;

- mokiniai skatinami konsultuotis su juos mokančiu mokytoju po pamokos, tartis dėl konsultacijos po pamokų, Gimnazijos mokiniams organizuojamos konsultacijos nuotoliniu būdu (dalykų konsultacijos vyksta mokymosi sunkumų turintiems ir gabiems mokiniams). Pokalbyje dalyvavę mokiniai nuotolines konsultacijas vertina teigiamai. Šią nuostatą pagrindžia ir NŠA apklausos duomenys: teiginiui „*Mano mokytojai man visada padeda*“ pritarė 95,2 proc. apklausoje dalyvavusių 5–8 kl. mokinių ir 86,3 proc. IG–IVG kl. mokinių;

Pastoliavimas mokiniui ugdymo procese, kaip ugdymo planavimo būdas, kurio metu numatomi edukaciniai sprendimai, yra vidutiniškas:

- Gimnazijos dokumentuose (2021–2022 m. m. veiklos plane, 2019–2023 m. strateginiame plane), pirminėje informacijoje nurodoma, kad Gimnazijoje ypatingas dėmesys skiriamas pamokai, įvairiems ugdymo(si) būdams, metodams, formoms, kurie leistų kiekvienam mokiniui patirti sėkmę. Stebėtų pamokų analizė rodo, kad dalis mokytojų (46 proc.) stebėtose veiklose proporcingai paskirstė dėmesį skirtingų poreikių mokiniams, tačiau didžioji dauguma mokytojų visai klasei ar grupei dažniausiai teikė tas pačias užduotis, neugdė aukštesniųjų mąstymo gebėjimų, nepergrupavo mokinių pagal mokymosi poreikius. Daugiausia stebėtos pagalbos mokiniams formos: papildomas paaškinimas, konsultacija, užduočių skaičiaus didinimas ir pagalba klasės draugui;

- pamokų protokolų analizė rodo, kad 39,28 proc. stebėtų pamokų „pastoliavimas“ išskirtas kaip stiprusis pamokos aspektas. Tokiose pamokose buvo ugdomas bendradarbiavimas (IIIG kl. ugdymas karjerai, IIG kl. fizinis ugdymas, 5 kl. technologijos), užduotys skatino mokymąsi, buvo nuosekliai sunkėjančios (8 kl. anglų k., 8 kl. lietuvių k. ir literatūra), buvo stebima įtraukimų, mokinius motyvuojančių metodų įvairovė (IIG kl. rusų k., IIG kl. chemija, 2 kl. matematika, IIIIG kl. biologija, 8 kl. fizika), ugdomi ne tik dalykiniai, bet ir bendrieji gebėjimai (5 kl. anglų k., 6 kl. geografija);

- Kaip *pastoliai* kliūčių įveikai mokytojų taikyta parama, kad mokinys pats pasiektų numatyto tikslo, stebėta 1 kl. lietuvių k., 7, 8 kl. lietuvių k. ir literatūros, IIG kl. fizinio ugdymo pamokose. Pedagogų kompetencijomis grįsta optimali ir savalaikė parama mokiniui kaip pastoliai (nei per aukšta, nei per žema) stebėta 8 kl. anglų k., IG kl. rusų k., IG kl. „Paauglystės kryžkelės“, 4 kl. matematikos pamokose. SUP turintiems mokiniams 5, 6, 8 kl. matematikos, 5 kl. anglų k. pamokose sunkumus įveikti padėjo spec. pedagogė ar mokytojo padėjėja. Tačiau dalyje stebėtų pamokų (35,7 proc.) didžiąją dalį mokymo(si) laiko dominavo mokytojas: formulavo uždavinius, dėstė mokymo medžiagą, kėlė klausimus. Pernelyg aktyvus / dominuojantis mokytojo vaidmuo menkino mokinių į(si)traukimą į aktyvų mokymąsi: šiose pamokose stebėti mokinių nuobodžiavimo ženklai, fiksuotas minimalus jų aktyvumas mokantis. Kaip tobulintinas pamokos aspektas „pastoliavimas“ vertinimo metu išskirtas 7,14 proc. pamokų;

- siekiant optimaliai užtikrinti daugiakalbėje aplinkoje gyvenančių mokinių poreikių tenkinimą, Gimnazijoje klasės lietuvių kalbos ir užsienio kalbos (anglų) pamokose dalijamos į grupes. Mokytojai tokią galimybę vertina palankiai, nes Gimnazijoje mokosi daug vaikų iš tautinių mažumų šeimų. Stebėta pedagogo kompetencijomis grįsta optimali ir laiku suteikta parama mokiniui, atvykusiam iš Ukrainos. Pastebėta, kad mokiniui sudaromos palankios sąlygos adaptuotis ir dalyvauti ugdymo procese, pvz., fizikos mokytojas pamokose kalba dviem kalbomis, „Paauglystės kryžkelės“ pamokoje mokiniui padėjo mokytoja ir šalia sėdintis mokinys;

- iš ugdymo plano analizės, VGK dokumentų ir pokalbių su mokytojais bei VGK nariais nustatyta, kad planuodami ugdymą, mokytojai kartu su VGK rengia specialiujų ugdymosi poreikių mokiniams individualius ugdymo planus. Siekiama, kad planų įgyvendinimas užtikrintų visapusišką pagalbą mokiniui įveikiant mokymo(si) sunkumus. VGK plane numatyta stebėti ugdymosi sunkumų turinčių mokinių pažangą iškilę sunkumai aptariami su mokiniu, jo tėvais, mokytojais, numatomi pagalbos būdai.

Planavimo lankstumas ir nuoseklumas vidutiniškas:

- vizito metu daug dėmesio skirta ugdymo(si) planavimui pamokoje. Kontekstinės informacijos apie stebimą pamoką (pamokos kortelės) analizė rodo, kad daugumoje klasių yra skirtingų gebėjimų mokinių. Pokalbiuose su mokytojais, metodine taryba mokytojai akcentavo, kad ugdymas pamokoje planuojamas taip, kad veiklos užtikrintų kiekvieno mokinio įsitraukimą į mokymo(si) procesą. Tačiau mokinių apklausos rezultatai rodo, kad 51 proc. nuomonę pareiškusių I – IV Gimnazijos klasių mokinių pritarė teiginiui „*Mokytojai man leidžia pasirinkti, kokias užduotis atlikti*“;

- pamokų stebėjimo duomenys rodo, kad planuojant mokymąsi pamokose sudaromos vidutiniškos galimybės kiekvienam mokiniui siekti optimaliai aukštų, aiškiai atpažįstamų mokymosi rezultatų. „Planavimo lankstumas ir nuoseklumas“ kaip stiprusis pamokos aspektas fiksuotas tik 17,85 proc. stebėtų pamokų. Tai patvirtina ir NŠA tyrimo rezultatai: 20,4 proc. I – IV Gimnazijos klasių ir 16,4 proc. 5 – 8 klasių mokinių pritarė teiginiui „*Sunkių užduočių aš dažniausiai nedarau arba bandau nusirašyti*“;

- pamokų protokolų analizė rodo, kad ugdymo turinio prieinamumo užtikrinimas konstruojant ugdymosi turinį ir organizuojant mokymą skirtingų gebėjimų mokiniams yra vidutiniškas: 71,23 proc. stebėtų pamokų kortelėse buvo nurodyta, kad pamokoje dalyvauja specialiujų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, tačiau tik pavienėse pamokose fiksuotas paveikus pagalbos teikimas (5, 8 kl. anglų k., 5 kl. technologijos). Siekiant sumažinti mokymosi kliūtis SUP mokiniams klasėje, kartu su mokytoju dirba mokytojo padėjėjai. Vertinimo savaitę stebėtos pamokos, kuriose pagalbą teikė mokytojo padėjėjas ar spec. pedagogas (5, 6, 8 kl. matematika, 5 kl. anglų k.)“.

Pagalba mokiniui ir šeimai yra paveiki:

- iš pokalbių su Gimnazijos taryba, VGK, socialiniais partneriais, Gimnazijos vietos bendruomenės atstovais paaiškėjo, kad Gimnazijoje

aiškiai susitarta dėl paramos ar pagalbos teikimo mokiniams ir šeimoms tvarkos;

- Gimnazijoje yra parengtas ir 2021 m. kovo 12 d. Gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr.V-27 patvirtintas mokinių pasiekimų gerinimo ir pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas, kuriame aptarta pagalba mokiniui, numatytos pagalbos mokiniui kryptys, aptartos aukštesniųjų gebėjimų mokinių ugdymo kryptys. Šio aprašo tikslų, principų, formų ir būdų paveikumu buvo galima įsitikinti per pokalbį su Gimnazijos VGK nariais;

- mokytojams informacija apie pagalbos mokiniui poreikį yra prieinama, planuojant ugdymąsi ir teikiant pagalbą yra užtikrinamas mokinio asmens duomenų ir asmeninės informacijos konfidencialumas;

- tėvai gauna aiškia, laiku ir reguliariai pateikiamą informaciją apie vaiko mokymąsi, pažangą bei pasiekimus, mokymosi spragas ir reikiamą pagalbą (pagal Gimnazijos direktoriaus 2021 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. V-66, patvirtintą „Vilniaus r. Paberžės „Verdenės“ gimnazijos mokinių tėvų informavimo ir komunikavimo tvarkos aprašą“);

- mokiniais kolegialiai rūpinasi visa Gimnazijos bendruomenė: administracija, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai. Nuosekliai ir planingai savo veiklą vykdo VGK, sprendžianti prevencinio darbo, švietimo pagalbos, saugios ir palankios mokiniui ugdymui aplinkos kūrimo, švietimo programų pritaikymo SUP turintiems mokiniams klausimus. Tai, patvirtina NŠA tyrime dalyvavę tėvai: 91 proc. respondentų sutinka su teiginiu „*Mokykla siekia padėti kiekvienam mokymosi ar elgesio sunkumų turinčiam vaikui*“;

- psichologinė, emocinė parama teikiama pagal Gimnazijos galimybes ir atliepia daugumos mokinių poreikius. Tai patirtina NŠA tyrimas: teiginiui „Mūsų mokykloje mokiniams teikiama psichologinė - emocinė pagalba yra efektyvi“ pritarė 84,6 proc. tyrime dalyvavusių pedagogų, teiginiui „Mokykla sėkmingai sprendžia mokinių elgesio problemas“ pritarė 81,6 proc. 5–8 klasių ir I–IV Gimnazijos klasių mokinių tėvų, o teiginiui „Kai man negera, esu nusiminęs / usi, mokykloje sulaukiu suaugusiųjų paramos“ pritarė 75,4 proc. apklausoje dalyvavusių 5–8 klasių mokinių ir 59,5 proc. apklausoje dalyvavusių I–IV Gimnazijos klasių mokinių;

- Gimnazijoje siekiama pagalbą mokiniams bei šeimoms suteikti laiku ir tinkamai (t. y. vadovaujantis teisės aktais). Ši išvalga formuluota vadovaujantis Gimnazijos pedagogų nuomone: teiginiui „*Mokiniui reikalinga pagalba suteikiama nelaukiant formalių PPT, vaiko gerovės komisijos išvadų*“ pritarė 92,3 proc. mokytojų.

Vertintojų surinkti ir apibendrinti duomenys leidžia teigti, kad **paveiki pagalba mokiniui ir šeimai orientuota į kiekvieno mokinio asmenybės brandą ir tai yra stiprusis Gimnazijos veiklos aspektas.**

Iš stebėtų pamokų, dokumentų analizės, pokalbių su bendruomenės nariais, veiklos procesų stebėjimo vertintojai daro išvadą, kad planuodami ugdymą(si) dalis Gimnazijos mokytojų sėkmingai realizuoja „pastoliavimo“ mokantis galimybes, stengiasi sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui patirti mokymosi sėkmę, ieško būdų motyvuoti veiklai skirtingų gebėjimų, galimybių mokinius.

<p>2.2. Įgalinantis vadovavimas mokymuisi ir mokinių mokymosi patirtys, 3 lygis</p>	<p>Įgalinantis vadovavimas mokymuisi ir mokinių mokymosi patirtys vertinamos gerai (išskyrus rodiklio aspektą „Sąlygų sudarymas strategiškai taikyti ir įvairiais būdais pademonstruoti žinojimą“, kuris vertinamas patenkinamai) (išvada grindžiama apibendrintais 28 stebėtų pamokų vertinimo duomenimis, kurie pateikti priedų 1lentelėje).</p> <p>Visų mokinių motyvuojantis įtraukimas į mokymosi procesą tinkamas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stebėtų pamokų analizė rodo, kad mokinių mokymosi patirtys, kai mokiniai įtraukiami į mokymosi procesą, sudaromos sąlygos giliam supratimui ir mokymuisi, strategiškai taikomas ir įvairiais būdais demonstruojamas žinojimas, labai gerai vertintas (10,72 proc.), gerai – (53,57 proc.), patenkinamai – (35,71 proc.) pamokų; • dauguma mokytojų (60,7 proc.) taiko tinkamus visų ir kiekvieno mokinio įsitraukimo į mokymosi procesą būdus. Aukščiausiai vadovavimas kiekvieno mokinio mokymuisi vertintas šiuolaikinėse (mokymosi paradigmos) pamokose – vertinimo vidurkis 3,5 (iš 4), žemiausiai – tradicinėse (poveikio mokymo paradigmos) pamokose – vertinimo vidurkis 2,5 (iš 4). Mokymosi patirtys aukščiausiai vertintos šiuolaikinėse (mokymosi paradigmos) pamokose – vertinimo vidurkis 3,5 (iš 4), žemiausiai – tradicinėse (poveikio mokymo paradigmos) pamokose – vertinimo vidurkis 2,4 (iš 4). Vadovavimo kiekvieno mokinio mokymuisi ir mokymosi patirčių vertinimai koreliuoja (koreliacijos koeficientas - 0,91) su mokytojų kvalifikacinėmis kategorijomis; • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus konstatuota, kad (25,0 proc.) pamokų mokiniai dirbo grupėse arba porose, buvo sudaryta galimybė persigrupuoti (7,14 proc.), (53,57 proc.) pamokų bendravo ir bendradarbiavo, (64,28 proc.) pamokų mokiniai dirbo savarankiškai; (17,85 proc.) mokiniams buvo pateiktos įvairaus lygio užduotys; • išanalizavus stebėtų pamokų protokolus konstatuota, kad dauguma mokytojų (78,57 proc.) siekia taikyti visų ir kiekvieno mokinio įsitraukimo į mokymosi procesą būdus, sudaryti galimybes mokiniams bendradarbiauti, tačiau tik dalis (25 proc.) mokytojų skatina mokinius paveikiai įsivertinti ir reflektuoti; • stebėtų pamokų duomenimis, daugumoje pamokų (78,57 proc.) mokytojai motyvavo mokinius įsitraukti į mokymosi procesą, pateikdami dėmesį, smalsumą skatinančias užduotis ar veiklas, taip sudarydami sąlygas daugumai mokinių patirti mokymosi džiaugsmą ir sėkmę. Šiose pamokose įgalinantis vadovavimas mokymuisi vertintas labai gerai (7,14 proc.), gerai (42,85 proc.) ir (28,57 proc.) patenkinamai. Tai patvirtina NŠA apklausos rezultatai, teiginiui „<i>Mokytojai mus dažnai skirsto dirbti porose, grupėse</i>“ visiškai arba iš dalies pritarė 60 proc. 5–8 kl. ir 36,7 proc. IG–IVG klasių mokinių; • Gimnazijos 2019–2023 m. strateginio plano SSGG analizėje ugdymo proceso aprūpinimas IKT, mokymo priemonėmis ir vadovėliais įvardytas kaip stiprybė. Tai patvirtina stebėtų pamokų analizė: dauguma mokytojų paveikiai naudoja IKT ugdymo procesui aktualizuoti. Mokytojų parengtos pateiktys, mokomosios programos
---	---

demonstruojamos aptariant pamokos uždavinį (4 kl. matematika, 3 kl. lietuvių k., IIG anglų k.), aiškinant pamokos temą, įtvirtinant žinias (3 kl. lietuvių k., 7 kl. lietuvių k. ir literatūra, 5 kl. anglų k., IIG kl. rusų k. 6 kl. matematika, 8 kl. fizika, IIG kl. chemija, IG kl. „Paauglystės kryžkelės“), mobilieji telefonai ar planšetės naudoti registruojantis pilietinėje akcijoje „Ženk nerūkęs“ ar įsivertinant individualią pažangą (IIIG kl. ugdymas karjerai, 8 kl. „Paauglystės kryžkelės“).

Sąlygų supratimui ir giliam mokymuisi sudarymas tinkamas:

- Sudarydami sąlygas mokiniams rinktis alternatyvius būdus žinojimui atskleisti daugumoje (68 proc.) stebėtų pamokų mokytojai neišnaudojo galimybių motyvuoti veiklai skirtingų gebėjimų bei galimybių mokinius, nesudarė prielaidų kiekvienam patirti mokymosi sėkmę, nes dažniausiai visi mokiniai mokėsi tais pačiais metodais, naudojosi vienodomis priemonėmis, visiems skirtos vienodos užduotys. Tą patvirtina ir NŠA apklausos duomenys – tik 26,2 proc. mokinių pritaria teiginiui „Mokytojai man dažnai leidžia pasirinkti, kokias užduotis atlikti“.

Sąlygų sudarymas strategiškai taikyti ir įvairiais būdais pademonstruoti žinojimą patenkinamas:

- NŠA apklausos duomenimis, teiginiui „Jei ko nesuprantu, visada stengiuosi išsiaiškinti“ pritarė 90,3 proc. 5–8 kl. ir 82,3 proc. IG–IVG kl. mokinių. Tačiau stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad tik dalyje (42,9 proc.) pamokų mokiniai, remdamiesi savo patirtimi ir turimomis žiniomis, gebėjo jas taikyti ugdymo procese (3 kl. lietuvių k., 5 kl. anglų k., 6 kl. informacinių technologijų, 6 kl. geografija, IIIG kl. ugdymas karjerai) ir mokėsi spręsti gyvenimiškas problemas (6, 7 kl. lietuvių k. ir literatūra, 8 kl. anglų k., IIIG kl. biologija, 5 kl. technologijos, 5 kl. matematika, 8 kl. „Paauglystės kryžkelės“);

- išorinio vertinimo savaitę dalyje (35,71 proc.) stebėtų pamokų vyravo tradicine (poveikio) mokymo paradigma grįstas mokymas, kai mokiniai veikė tiesiogiai vadovaujami mokytojo ir vykdė jų nurodymus. Šiose veiklose dažniausiai taikyti tradiciniai, mažiau įtraukūs, į mokymą orientuoti ugdymo metodai: dažniausiai verbaliniai, kiek rečiau – vaizdiniai, informaciniai teikiamieji bei informaciniai atgaminamieji metodai (pasakojimas, paskaita, pokalbis, aiškinimas, atpasakojimas, tikrinamasis pokalbis, vaizdinės medžiagos demonstravimas) ir informacijos šaltinių naudojimo (klausymas, skaitymas).

Įtraukios kultūros kūrimas lankstus:

- Gimnazijoje kuriama saugi, bendradarbiavimu grįsta ugdymo(si) aplinka, kurioje kiekvienas jaučiasi vertingas. Įtraukiojo ugdymo vertybės žinomos ir suprantamos visiems Gimnazijos darbuotojams, mokiniams, tėvams. NŠA apklausos duomenimis, 92,6 proc. tėvų pritaria teiginiui „Mokykla daro viską, kad naujokai ir jų tėvai mokykloje jaustųsi priimti ir emociškai saugūs“;

- daugumoje (67,86 proc.) pamokų pageidaujamas mokinių elgesys buvo sutelktas į jiems prasmingą veiklą bei mokymąsi. Palankų mikroklimatą, būdingą įtraukiojo ugdymo kultūrai, klasėse padeda kurti prevencinių programų („Zipio draugai“, „Obuolio draugai“, „Įveikiame

	<p>kartu“, „Paauglystės kryžkelės“, „Raktai į sėkmę“) metu paveikiai formuojamos socialinės ir emocinės kompetencijos;</p> <ul style="list-style-type: none"> • apibendrintais stebėtų pamokų protokolų duomenimis, visose pamokose mokytojai su mokiniais bendravo pagarbiai, kūrė saugią, savivertę skatinančią atmosferą ir įtraukią kultūrą. Įtraukios kultūros kūrimas dažniausiai (57,17 proc. pamokų) vertintas kaip vienas iš stipresnių pamokos aspektų. Net ir tose pamokose (17,85 proc.), kuriose stigo aktyvaus visų mokinių įtraukimo, mokytojai kūrė emociškai palankų ir saugų mikroklimatą, skatino pozityvų elgesį, o mokiniai demonstravo aiškius darbo tvarkos susitarimus; • NŠA apklausos duomenimis, teiginiams „<i>Mūsų mokykloje vadovai pagarbiai elgiasi su visais mokytojais ir kitais darbuotojais</i>“ ir „<i>Mūsų mokykloje vadovai pagarbiai elgiasi su visais mokiniais</i>“ pritaria 100 proc. pedagogų, teiginiui „<i>Mūsų mokykloje mokytojai gerbia kiekvieną mokinį</i>“ pritaria 96,4 proc. pedagogų. Pokalbyje su Gimnazijos Mokinių taryba buvo teigiama, kad mokytojai visada geranoriškai juos išklauso, mokiniai nebijo klausti, paprašyti pagalbos; • išorinio vertinimo savaitę dauguma mokinių laikėsi sutartų taisyklių, per pertraukas koridoriuose, mokyklos kieme nefiksuotas nė vienas netinkamas, destruktivaus mokinių elgesio pavyzdys; <p>Vertintojai pastebi, kad Gimnazija vadovaujasi įtraukiojo ugdymo principais, tikima, kad kiekvienas mokinyss gali mokytis ir išmokti, siekiama pašalinti galimas kliūtis ir užtikrinti ugdymo prieinamumą kiekvienam. Pozityvaus elgesio skatinimu, geranoriškumu, tinkamais bendruomenės tarpusavio santykiais grįstos įtraukios mokyklos kultūros kūrimas yra stiprusis Gimnazijos veiklos aspektas.</p> <p><i>Iš stebėtų pamokų bei dokumentų analizės, pokalbių su bendruomenės nariais, Gimnazijos veiklos procesų stebėjimo vertintojai daro išvadą, kad pripažindama ir gerbdama mokinių įvairovę, Gimnazija paveikiai kuria ir palaiko įtraukiojo ugdymo kultūrą. Įtraukios kultūros kūrimas pamokoje padėjo mokiniams siekti mokymo(si) tikslų, patirti sėkmę.</i></p>
2.3. Vertinimas ugdant ir rezultatai, 2 lygis	<p>Vertinimas ugdant ir rezultatai yra patenkinami (vertinimo ugdant apibendrintas vertinimas stebėtose pamokose pateiktas priedų 4 lentelėje).</p> <p>Pasiekimų vertinimas mokinių įvairovėje yra vidutiniškas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gimnazijoje susitarta dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, jie žinomi mokiniams. Susitarimai dėl vertinimo reglamentuoti Gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše (direktoriaus įsak. 2021-03-12 Nr.V-26); • NŠA tyrime 91,15 proc. mokinių sutinka su teiginiu „<i>Mokytojai visada pasako, kaip bus vertinamos užduotys</i>“, tačiau stebėtose pamokose pasiekimų vertinimas mokinių įvairovėje kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas itin retai, tik (7,14 proc.) pamokose, kuriose mokytojo pasiūlytos formuojamojo vertinimo formos buvo paveikios, padėjo siekti asmeninės pažangos, stiprino mokinių pasitikėjimą savo jėgomis;

- išanalizavus sukauptus duomenis, galima konstatuoti, kad tinkamai vertinimas planuotas (25 proc.) pamokose, padėjo mokiniams suvokti, kas padeda ar trukdo siekti pažangos;
  - Gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše akcentuojamas formuojamasis vertinimas „Ugdymo(si) procese svarbus formuojamasis vertinimas, grįstas mokytojo ir mokinio sąveika ir palaikantis mokymąsi.“, tačiau stebėtų pamokų protokolų analizė rodo, kad tik dalis (33,3 proc.) mokytojų stengėsi stebėti mokinių veiklą, teiraudavosi jų nuomonės apie daromą pažangą, teikė grįžtamąjį ryšį visai klasei bendromis arba individualiomis pastabomis. Dažniausiai žinių ir įgūdžių vertinimas vyko nesistemiškai, neteikiant informacijos apie kiekvieno mokinio daromą pažangą, nesudarant sąlygų veiksmingai reflektuoti, dalyje pamokų trūko vertinimo kriterijų aiškumo. Daugeliu atvejų neišnaudotos vertinimo, kaip motyvaciją skatinančio veiksnio, galimybės: stigo išsamios vertinimo informacijos apie individualią mokinio pažangą, dialogas vertinant vyko epizodiškai, ne visada įsivertinimo procedūroms pakakdavo laiko ir praktinės patirties;
  - tik pavienėse (4, 6 kl. matematikos, IIIIG kl. ugdymo karjerai, 6 kl. istorijos, 8, IIG kl. fizinio ugdymo, IIG kl. anglų k., 1 kl. lietuvių k.) pamokose vertintojai užfiksavo paskelbtus, aptartus su mokiniais, mokiniams suprantamus vertinimo kriterijus;
  - veiksmingas vertinimo strategijų taikymas priklauso ir nuo mokytojo pasirinktos mokymo(si) paradigmos. Pamokose, kuriose dominavo mokymosi paradigma, vertinimo ugdant kokybė buvo aukštesnė (vertinimo vidurkis 2,5 (iš 4). Prasčiausiai įvertintos mokymo (tradicinės) paradigmos pamokos (įvertinimo vidurkis – 1,9);
  - NŠA apklausos duomenimis, teiginiui „*Mokytojų taikomi vertinimo būdai padeda vaikui suprasti savo sunkumus ir siekti geresnių rezultatų*“ pritarė 52,14 proc. 2–4 kl. mokinių tėvų ir 79,2 proc. apibendrinus 5–8 kl. bei IG–IVG kl. mokinių tėvų atsakymus;
  - vertinimo ugdant stebėtose pamokose vertinimo vidurkis – 2,21 (iš 4), kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų stebėtų pamokų vertinimo vidurkis – 2,11 (iš 4). Aukščiausias vertinimo ugdant stebėtų pamokų vertinimo vidurkis – 3,0 (iš 4) fiksuotas pradinio ugdymo koncentro 2–4 klasėse, žemiausias – 1,67 (iš 4) – 7 klasėje, IG–IIIIG kl. pakopoje aukščiausias vertinimo ugdant stebėtų pamokų vertinimo vidurkis – 2,5 (iš 4) fiksuotas IIIIG klasėje. Bendras pradinio ugdymo pamokose vertinimo ugdant vertinimo vidurkis – 2,75 (iš 4), 5–8 kl. pamokose – 1,86 (iš 4). Pradinio ugdymo pamokose kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo vidurkis – 2,75 (iš 4), 5–8 kl. pamokose – 1,91 (iš 4), IG–IIIIG kl. pakopoje kiekvieno mokinio pažangos ir pasiekimų vertinimo vidurkis – 2,25 (iš 4).
- Atsižvelgiant į tai, daroma išvada, kad **mokinio asmeninės pažangos stebėjimas, matavimas ir vertinimas pamokoje yra tobulintinas Gimnazijos veiklos aspektas.** Tikėtina, kad tikslingas mokinių įsitraukimas į mokymosi pasiekimų įsivertinimą, pasiektų rezultatų apmąstymą darytų teigiamą poveikį mokinių asmeninės pažangos augimui, skatintų prisiimti daugiau atsakomybės už savo mokymąsi.

Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys vidutiniškas:

Gimnazijos mokytojai ir švietimo pagalbos specialistai užtikrina, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama reguliariai, būtų informatyvi, asmeniška ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos. Tą patvirtina mokinių apklausos duomenys: 83,45 proc. Gimnazijos mokinių pritaria teiginiui „Mokytojo pateikti atliktų užduočių komentarai man visada aiškūs ir suprantami“;

- NŠA apklausos duomenys rodo, kad teiginiui „Per pamoką arba po jos kiekvienam mokiniui suteikiu informaciją apie tai, ką jis išmoko ir kur turėtų tobulėti“ pritarė 85,7 proc. pedagogų, tačiau dalyje stebėtų pamokų grįžtamojo ryšio informaciją buvo konstatuojamojo, bet ne ugdomojo pobūdžio, stigo tikslingesnio reflektavimo, pažanga aptarta formaliai. Pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys teiktas tik (25,0 proc.) pamokose;

- išanalizavus Gimnazijos dokumentus, iš pokalbių su mokyklos metodinių grupių pirmininkais ir Mokinių tarybos nariais nustatyta, kad Gimnazijoje yra stebima mokinių individuali pažanga (MIP), jau keleri metai visų klasių mokiniai pildo individualios pažangos stebėjimo formą, pasižymi pokyčius, mokinio individualios pažangos lapus klasės auklėtojas saugo aplanke. Iš pokalbių su mokytojais paaiškėjo, kad Gimnazija fragmentiškai analizuoja, kiek paveikus yra toks pažangos stebėjimo būdas, kaip būtų galima veiksmingiau panaudoti duomenis pamokose;

- visų mokinių asmeninė pažanga, pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne „Mano dienyne“ ir mokinių individualios pažangos stebėsenos lapuose. Pokalbiuose mokytojai tvirtino, kad yra susikūrę savo kaupiamojo vertinimo sistemą, tačiau stebėtose pamokose tai buvo fiksuota epizodiškai. Kaupiamasis vertinimas taškais, pliusais stebėtas IIG kl. fizinio ugdymo, 6 kl. istorijos, 6 kl. informacinių technologijų pamokose, kaupiamojo vertinimo kriterijai ne visada buvo aiškūs mokiniams;

- SUP turinčių mokinių pasiekimai fiksuojami po pusmečio (pradinis ugdymas), trimestrai pasibaigus (5–8 kl., IG– IIG kl.), pasiekimai analizuojami VGK posėdžiuose, į kuriuos aptarti mokinių mokymo(si) pasiekimus kviečiami, jei reikia, tėvai, teikiamos rekomendacijos mokytojams dėl tolesnio šių mokinių ugdymo.

Rezultatai (pasiekimai ir pažanga) vidutiniški:

- teminio vertinimo metu nustatyta, kad gimnazija analizuoja mokinių mokymosi rezultatus, džiaugiasi gerais metinio pažangumo rezultatais, pasiekimais olimpiadose, konkursuose ir sporte, mokinių įtraukimu į projektines veiklas. Pokalbiuose su mokytojais, administracija paaiškėjo, kad administracija analizuoja ir mokytojams pateikia susistemintą praėjusių metų NMPP, metinių pasiekimų rezultatų apibendrinimą, nukreipdama mokytojų dėmesį į svarbiausius pasiekimus ir taisytiną vietas;

- mokslo metų eigoje visose klasėse vyksta mokinių pasiekimų diagnostiniai ir /ar bandomieji darbai, kurių metu įvertinama, kaip įgyvendinamos Pradinio ugdymo arba Pagrindinio ugdymo I dalies, vidurinio ugdymo bendrųjų programų nuostatos, Gimnazijos tikslai ir

	<p>uždaviniai. Mokslo metų pabaigoje vienos klasės rašo NMPP, o kitos – atsiskaitomuosius (apibendrinamuosius) darbus mokytojų nuožiūra;</p> <ul style="list-style-type: none"> • stebėtų pamokų analizė rodo, kad pamokoje asmeniniai mokymo(si) rezultatai nesistemiškai planuojami, pripažįstami ir skatinami. Formaliai grįžtama prie pamokos uždavinio, daugiau ar mažiau aptariama su mokiniais, kaip sekėsi jį įgyvendinti, tačiau nesistemiškai analizuojama ir reflektuojama visų mokinių ir kiekvieno pažanga, atsižvelgiant į individualias mokinių galimybes: (57,14 proc.) pamokų mokinių pažangos pamatavimas išskirtas kaip tobulintinas pamokos veiklos rodiklis; • išanalizavus stebėtų pamokų duomenis, matyti, kad tinkamai pamokos uždavinio įgyvendinimas aptartas (21,42 proc.) pamokose. Veiksmingas mokinių asmeninės pažangos matavimas, išmokymo tikrinimas, apibendrinimas ir refleksija stebėtas 8 kl. anglų k., 6 kl. istorijos, 8 kl. lietuvių k. ir literatūros, 8, IIG kl. fizinio ugdymo, IIIIG kl. ugdymas karjerai, pamokose; • individualūs mokinio ugdymo(si) rezultatai pamokoje pripažįstami ir skatinami nesistemiškai. Tai rodo apibendrinti stebėtų pamokų duomenys: kiekvieno mokinio pažanga ir pasiekimai gerai vertinami (17,85 proc.) pamokose, patenkinamai – (75 proc.) pamokoje; prastai – (7,15 proc.) pamokose. <p><i>Iš stebėtų pamokų bei dokumentų analizės, pokalbių su bendruomenės nariais, Gimnazijos veiklos procesų stebėjimo vertintojai daro išvadą, kad nesistemiškas pasiekimų pamokoje vertinimas ir abipusis grįžtamasis ryšys nesudarė galimybių mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo(si) strategijas, likviduoti mokymosi spragas ir vadovauti mokinių mokymuisi, o mokiniams – tinkamai įsitraukti į aktyvų mokymą(si). Visa tai leidžia daryti išvadą, kad vertėtų tobulinti mokinių mokymo(si) pasiekimų vertinimą ir pažangą skatinančio grįžtamojo ryšio teikimą pamokose. Be to, nustatyta, kad asmeninė mokinių pažanga pamokose menkai sieta su uždaviniu arba nematuota, nevertinti individualūs mokinių ugdymosi rezultatai, skirta mažai dėmesio asmeninės pažangos matavimui ir aptarimui, nesudarytos galimybės apibendrinti mokymosi pasiekimus, nenumatyti sėkmės kriterijai.</i></p>
<p><i>Stiprieji vertinamos srities veiklos aspektai</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Paveiki pagalba mokiniui ir šeimai orientuota į kiekvieno mokinio asmenybės brandą. • Pozityvaus elgesio skatinimu, geranoriškumu, tinkamais bendruomenės tarpusavio santykiais grįstos įtraukios mokyklos kultūros kūrimas.
<p><i>Tobulintini vertinamos srities veiklos aspektai</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mokymosi uždavinio, orientuoto į skirtingus mokinių mokymosi poreikius ir pamatuojamą rezultatą, formulavimas. • Mokinio asmeninės pažangos stebėjimas, matavimas ir vertinimas pamokoje.
<p><i>Vertinamos srities rekomendacijos</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stiprinti mokytojų gebėjimus formuluoti pamokos uždavinio įgyvendinimo kiekybinius ir kokybinius kriterijus. Aiškūs,

	<p>pamatuojami, su mokiniais aptarti vertinimo kriterijai leistų mokiniams tinkamai analizuoti, reflektuoti ir įsivertinti savo pažangą, mokytojams – teikti konstruktyvų, pažangą skatinantį grįžtamąjį ryšį, visa tai stiprintų mokinių savivoką ir motyvaciją siekti geresnių ugdymosi rezultatų.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tobulinant pasiekimų ir pažangos vertinimą pamokoje mokytojams vertėtų orientuotis į svarbius šiuolaikinės pamokos aspektus: refleksyvaus mokymosi išplėtojimą bei pamatuojamais vertinimo kriterijais grįsto mokymosi planavimą, tai padėtų skirtingų gebėjimų mokiniams kurti kiekvienam iš jų įveikiamus mokymosi iššūkius, skatintų tiek asmeninę atsakomybę mokantis, tiek savo žinių ir gebėjimų gilesnį pažinimą. • Siekiant stiprinti savivaldų mokinių mokymąsi, būtina sudaryti sąlygas mokiniams įsitraukti į mokymo(si) uždavinių formulavimą, sudaryti galimybių rinktis mokymosi būdą, priemones, skirtingais būdais pademonstruoti mokymosi pasiekimus pamokoje.
--	---

V. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS VEIKLOS KRYPTINGUMO ORGANIZUOJANT ĮTRAUKŪJĮ UGDYMĄ

Išanalizavus kasdienės veiklos stebėjimo, pokalbių, Gimnazijos pateiktų ir viešai prieinamų įstaigos dokumentų duomenis, vertintojų komanda daro išvadą, kad Gimnazijos veikla įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo aspektu yra potenciali: surinktų duomenų analizė patvirtina mokytojų ir mokinių galias bei pasirengimą dalyvauti įtraukaus mokymosi paradigma grįsto proceso bendrakūroje.

Visus rekomenduojamus patobulinimus mokykla gali įgyvendinti veiksmingai panaudodama vidaus išteklius su minimalia socialinių partnerių pagalba.

Gimnazijai rekomenduojama:

- Siekiant užtikrinti tolesnį kryptingą įtraukiojo ugdymo kultūros ir politikos perkėlimą į praktiką, ir toliau vykdyti sistemingą ugdymo proceso stebėseną, surinktus duomenis panaudoti mokytojų ir specialistų diskusijoms inicijuoti, metodinei veiklai stiprinti, kolegialiam mokymuisi ir mokytojų kompetencijoms plėtoti.
- Pamokose vertėtų orientuotis į konkretų, pamatuojamą mokymosi uždavinį, įtraukti mokinius į mokymosi rezultato bei vertinimo ir įsivertinimo kriterijų numatymą, dėl skirtingų mokinių mokymosi poreikių mokiniams kelti skirtingus tikslus, taikyti alternatyvius mokymosi būdus, skirti skirtingas klases ir namų užduotis.
- Apibendrinant pamoką, grįžti prie pamokos uždavinio ir pamokos rezultatus aptarti kartu su mokiniais, lyginti jų pasiekimus su išsikeltu mokymosi uždaviniu, taip stiprinant asmeninę kiekvieno mokinio atsakomybę už mokymosi rezultatus.
- Sistemingai analizuoti kiekvieno mokinio pasiekimus bei pažangą pamokoje, taikyti įvairias vertinimo / įsivertinimo strategijas ir būdus kiekvieno mokinio gebėjimų gilesniam pažinimui, pasiekimų bei daromos pažangos stebėjimui ir vertinimui / įsivertinimui, mokinio mokymosi sunkumų nustatymui.
- Atsižvelgiant į šioje ataskaitoje pateiktą informaciją, būtų tikslinga koreguoti mokytojų profesinės kvalifikacijos tobulinimo programą, tikslinti kvalifikacijos tobulinimo prioritetus,

tokiu būdu kryptingiau telkti pedagogų bendruomenę pokyčiams ir inovacijų įgyvendinimui ugdymo srityje.

Steigėjui rekomenduojama:

- Inicijuoti Gimnazijos gerosios patirties sklaidą savivaldybėje. Gimnazijos bendruomenės patirtis įtraukčiai palankios kultūros kūrimo tematika būtų naudinga kitų mokyklų bendruomenėms, siekiant veiksmingai įgyvendinti įtraukiojo ugdymo nuostatas.
- Spręsti naujų mokymosi erdvių, atliepiančių mokinių skirtingus ugdymo(si) poreikius ir galimybes, įkūrimo klausimą ir sudaryti galimybes visiems vaikams, norintiems lankyti šią mokyklą.

Vadovaujantysis vertintojas / vadovujančioji vertintoja

Asta Malčiauskienė

Vertinimo skyriaus vedėja

Snieguolė Vaičekauskienė